KETILS
SAGA
HÆNGS

KETILLI HÆNGII
ET
GRIMONIS HIRSUTIGENÆ
PATRIS ET FILII HISTORIA
SEU RES GESTÆ
EX
ANTIQVA LINGVA NORVAGICA
IN LATINUM TRANSLATÆ
per
ISLEFUM THORLEVIUM ISLANDUM.
OPERA ET STUDIO
OLAVI RUDBECKII
Publici Juris factæ.

UPSALÆ ANNO M. DC. XCVII.

L. S.

Operæ pretium navasse, multumque decoris patriæ attulisse Tibi videntur, qui in eam alienos mores exoticasque linguas invehere conantur, nihil vilius, nihilq; ignobilius quam id, quo cum quotidie conversantur, existimantes; quique quod inter penates invenire potuerint, extra Garamantas & Indos quærunt. Sed horum tale propositum in medio relinquens, majores hos laude dignos censeo, qui ex propriis patriæ thesauris penitioribus promptuariis; imo nativis virtutibus & dotibus eam, quâ nobilitanda est, laudē eruunt & ducunt. Horum ex numero merito censēdus est multis virtutibus clarus, patriæque juvandæ cupidus, Dominus Jonas Eggerhardi: qui, cum multis aliis modis, tum etiam eo potissimum, suæ genti prodesse, eamque ornare studuit, ut Majorum nostrorum historias, sordibus quasi ereptas, colligeret; sed neque id solum, verum etiam, haud contentus eas intra angustas patrii sermonis fines servasse, anxius quærere cœpit, qui illas communi orbis Christiani internuntiæ linguæ Latinæ traderent: hos autem cum ægrius inveniret, me instigavit; imo efflagitavit, ut opus aggrederer. Hærebat diu animus suspensus, an hos difficiles subiret labores. Vicit tandem ea, quæ omnia bona sperat, fraterna caritas, sperans dextrum Lectoris futuri judicium, omnia in meliorem accepturi partem: quo factum est, ut ego (quis enim crederet temerarium?) majus, quam cui par esse potui, opus aggressus sim, hancque ineptam & balbutientem versionem tandem conficerem, indignam; imo prorsus indignam, quæ tuum benevole Lector subeat conspectum, tam propter incultum & rude dicendi genus; imo ineptientes, quibus scatet, barbarismos, (quorum causa cum mea ignorantia, aliaque quæ me avocabant negotia, tum etiam librorum, ad hoc studium necessariorum, penuria) quam innumeros errores orthographicos, quos tamen plurimos ego mea manu quantum fieri potuit, correxi: Ο᾽γαρ γραφας τὴν τῆς Ρομαικης γλωττης ὀρθογραφίαν ȣ̃ καλῶς οἶδε ἔξω ȣ̃ ἐντελῆς γραφῆς ἀχονήματα ἀλλογείθω. *Historiam autem ipsam triplicem, quod atinet, tum circa illam primo notandum est, viros, quorum ibi fit mentio, Patrem, Filium & Nepotem, extitisse quidem (quippe quos multi tam nostræ, quam Norvagicæ, in qua illi vixerunt, gentis, sui generis authores agnoscant,) Verum ubi res eorum gestæ referuntur, falsa veris mixta esse; quoque tempore floruerint, non liquere. Secundo observa, quarundam regionum & locorum nomina propria, qualibus in Scriptis suis majores nostri usi sunt, in hac historia passim occurrentia, non à me explicata esse, idque non tam propter meam ignorantiam; quam invalidis argumentis fultam istius rei notitiam. Nam etsi aliqua conjiciendo explicatione ea enodare potuissem; tamen istam meam vacillantem conjecturam, quantum-vis aliquid veri involventem, nulli obtrudere volui. Tertio me non satis certum esse an carmina, quibus tota Historia ferme scatet, per omnia recte verterim; nec ne: in illis enim multæ obscuræ dantur phrases, obsoletaque non cuivis statim obviæ. Ne autem prolixioribus verborum ambagibus tuam humanitatem fatigem, hoc solum colophonis loco te rogo, velis, si quid erratum est, quod quin plurimum sit, nullus dubito, id dextero accipere judicio; potiusque meos in hoc opere inchoando, ex bona (absit verbo gloria) tui obectandi voluntate, profectos conatus, quam in conficiendo infelices successus respicere. Vale. Datum Modiuvollum Borealis Islandiæ, Anno a partu Virginis MDCLXXXIII. Die 4 Maji.*

T. Observant:
Islefus Thorlevius
m. m.

SAGA af KATLE HÆNG.

CAP. I.

HAllbiorn hiet Madur, han war kalladur Halftroll, han war Son Vlfz hins. Warga, han biö i Eyne Hrafnistu, huor liggur vid Raums dal, han war rykur madur og miog fra Buondom. Han atte þan Son er Kiettill hiet, han war mykill wexte og kallmanlegur en ecke uærn ad alite. En þegar han war nockra æra gamall, þa lagdest han i Elldaskæla. þvi þotte þa Traustom monum athlœgie. þad var vande Kietils þa han sat vid elld, at hafa adra hond i hofde sier, en skarde elld med annare fra kne sier. Hallbiorn bad han af þessu lata, en han suarar aungo, sydan huarf han burtu nockrar nætur. En ær han kom heim, hafde han stol æ bake sier, han var vel gœr, han gaf han modr sine. Eirn dag liet Hallbiorn aka heim heye, og læ mykid under. Hallbiorn gieck þa til Elldaskala og mælte, nu vere rad frænde ad duga vel i dag, þvi aller eru i aunnutef. Kietill spratt þa upp og gieck ut. Hallbiorn fieck honum II Eyke, ok eina jö til verks, Ekur han þa heyenu til gardz, og giengur ad so Rosklega, ad VIII urdu undan ad hlada, og þottu staller hafa nœg. En er kuolld var komed, var komid heim allt heyed voru þa sprungner bader Eykerner. Hallbiorn mælte þa; Nu, þike mier rad frænde ad þu taker vid hanuard ueitsslu ockar, þui þu ert ungur og upprennande, og till als velfær, en eg giorist gamal og stirdur, Kietill kuadst þad ei vilia. Hallbiorn mælte, vid einum hlut vil eg vara þig frænde, þad er ad vera Skialldan a gange ute epter dagsetur, en þo allra syst nordur a Eyune, margt glosade kall firer sine synum. Biorn hiet Madur han bioe skamt þadan, Han hafde lagt þad i vanda sinn ad Dæra Kiettill, og kallade han Hrafnistu fifl. Biorn rere Jafnan a sio til fiske, þad var eirn dag ad Biorn rere til fiska. Þa tok Kietill ein fiskebæt og rere ut a mid, þar var Biorn firer, og er þeir sau Kietil, hlœu þeir ad honum og dærudu fast, gieck þa Biorn mest fra. Þessu sem han var uanur, þeir fiskudu vel, En Kietil drœ ecke, utan eina laungu, þo kost illa, En sem þeir Biorn hofdu hladid, kiptu þeir upp veidarfærum, og biuggust heim, so giorde Kietill, þeir hlou ad honum og spiodu han, Kietill mælte, nu vil eg leggia til ydar veide myna alla, og skall so eiga

KATILLI HÆNGII HISTORIA.

CAP. I.

Nsulæ Rafnistæ, provinciæ Raums Dal adjacentis, Incolam olim fuisse virum quendam, nomine Halbiornum *cognomento* Halftroll, *quod est, si interpreteris, Semigigas, cui pater fuerat Ulfe O-arga, id est, Ferus cognominatus, historiæ tradunt. Erat autem Halbiornus opibus pollens, colonisque cæteris ejusdem tractus præstantior. Filius ipsi Ketillus, proceræ staturæ, formæque non admodum elegantis. Qui cum annorum esset aliquot, in culina ut plurimum moram nectere consuevit (mos id ætatis à præstantioribus incultior habitus) ubi focis assidens, altera manu capiti impositâ, altera prunas genubus substravit. Admonitus autem isto more abstinere, tacitus digreditur, per aliquot dies desideratus: qui ubi rediit, visus est sellam affabre structam in humero gestare, qua matrem suam donavit. Die autem quodem cum congerenda esset copia fœni, Hallbiornus culinam ingressus filium hunc in modum alloquitur: oportet jam fili, dum omnes cæteri, ad congerendum & conservandum fœnum incumbunt, te etiam operâ & labore iisdem non deesse, his verbis excitatus Juvenis exiit, cui pater duo jumenta & unam ancillam ad exsequendum opus tradidit. Tantus vero ejus fuit in advehendo fœno ardor, tanta industria, ut operarii vix sufficerent congerendis & disponendis acervis, quibus laboribus factum est ut tandem ad vesperam nihil superesset fœni, quod non sit congestum, fractis præ immodesto labore ambobus jumentis. Tum Halbiornus filium his alloquitur verbis: Consultum duco fili, rem domesticam nostraque bona dispensanda, tibi committere, quandoquidem in flore ætatis es, & ad omnia ardua opera exsequenda benè idoneus: ego autem senio & labore fatigatus sum. Kettillo autem abnuente, Hallbiornus iterum unam, inquit, tibi rem vitandam propono, nimirum nocturnas moras in ea insulæ parte, quæ Septentrionem spectat; multaq́ alia Senex filium. Haud procul ab ædibus Halbiorni habitavit colonus quidem Biorno dictus, qui Ketillum semper deridere solebat, fatuum Rafuisteusem ipsum vocando. Hic cum pisces aliquo die capturus (erat enim arti piscatoriæ maximè deditus) navigiolum ingressus, in altum delatus esset, contingit, ut etiam Ketillus navigiolo conscenso ad eundem, ubi piscabatur Biorno, locum deveheretur: quod simul atque animadvertebant remiges Biornonis ludibriis (Gubernatorem suum in hac re imitati) eum exceperunt. Paulo autem post cum copia piscium captâ, armisque piscatoriis collectis, domum pararent redire Biornoniani; Ketillus uno asello oblongo, eoque vili capto, domum etiam rediturus, dum ludibrio ab iis habetur, dicit in animo sibi esse, ipsorum multis piscibus suum unum adjicere: prehensum igitur emittit in ipsorum navigiolum; præfatus, eum qui primus arripere possit, possessurum. cæterum tam vehementi ictu collimavit aurem Biornonis Asellus, ut ipse ejectus è navigiolo, ab undis absorberetur, nunquam postea visus: Deinde utrique, & comites Bior-*

ga ſem firſt nær, han þryſur launguna och ſender hana a Skip þeirra. En langan kom vid eirad a Birne, ſo hart ad hauſin les tiſt, en Biorn hraut utbirdis og a kaf, og kom alldrei upp ſydan þa reru ad lande, huoru-tueggiu, Jatt gaf Hallbiorn ſier ad þeſſu. Eitt kuolld epter dagſettur tœk K: oxe ſyna og geck nokud æ eyna, En er Kietill var komin allskamt fra Bænum, ſier han dreckа eirn fliuga ad ſier nordan ur Biorgunum, han hafde lickiu og ſpord ſem Ormur, en vænge ſem dreke, Elldur bran ur augum hans og munne. Ey þottiſt Kietill ſlykan fisk ſied hafa nie nocku adra v-uette, þui han villde helldur eiga ad veriaſt firer fiollda mans. Dreke þeſſe ſockte ad honum faſten Kietil vardiſt med oxine vel og kallmanlega. So gieck leinge, þar til kom hio a lickiuna og þar i Sundur, datt hun þa daudur nidur: Sydan gieck Kietill heim og var fader hans ute, og heilſade ſine Synum, og ſpir huort han hefde var orded vid nockra glette uett. Kietil mælte, Ey kan eg i fraſogur, at færa, huar eg ſie fiſk renna, edur fugl fliuga, En ſatt var i ſundur hio eg ein Hœngin, huor ſem hrignuna veid er fræ. Hallbiorn mælte Lytils man þier ſydar vert um þikia ſina lute ad þu telur ſlykt Quikinde med ſinam lutum, man eg nu auka nafn þitt, og kalla þig. Ketill Hæng ſetiaſt þeir þa um kirt, Elldſettin var Ketil mieg, en Hallbiorn ſokte veideſkap faſt, Ketill baudſt ad fara med honum. Hallbiorn mælte han ſkillde helldur ſitia vid elld, en hafa ſig i ſiafar hafka, en er Hallbiorn kom til ſkips, var Ketill þar firi. Kunne Hallbiorn þa ecke reka han aptur. Gieck Halbiorn þa firer framſtafn a feriune, en bad Ketill ganga firi Skut og ſuþra, Kietill giorde ſo, og gieck huorge. Hallbiorn mælte mykur ert þu firre frœndom þynum, og ſeint atla og verda alt i þier. En adur en eg elltiſt ſette eg ein fram feriu þeſſa. Ketill reiddeſt þa, og hratt feriune ſo hart ad hun ſtoduandiſt ecke firr en fram a ſio, en Hallbiorn hraut fra og læ flatur a fioru griote, Hallbiorn mælte þa, lytt lætur þu mig niota frændſeme ockar, ad þu villt briota bein myn. En þvi talade eg þetta ad eg villde reina þig, og ſtod eg þo vid ſem faſtaſt eg kunne, en þu ſetter fram ſem adur, þicke mier nu allgœd Sonar eir grim i þier. þeir fara nu i veideſtodu Hallbiorn giætte skala, en Ketill rere æ Sio. Ketill kom heim med ſtor faung, þa komu ad honum tueir menn, þeir badu han lata laus faung, Ketill neitade þui og ſpir þa ad

Biornonis, & Ketillus revertuntur. Halbiorno autem hæc res utpote nihil ad eum pertinens curæ non fuit. Poſt autem hora quadam veſpertina poſt occaſum ſolis contingit, ut dum Ketillus ſecuri armatus paulumque ab ædibus patriis digreſſus, in tractu inſulæ Boreali deambulat, vulturem ex prææltis boream ſpectantibus rupibus magno volatu ad ſe tendentem conſpiceret qui ſerpentis inſtar tortuoſus, caudaque inſignis erat quâ alas, formam vulturis exhibens, ignis ex oculis & ore beſtiæ emicavit, adeo ut nunquam ſibi tale monſtrum viſum fuiſſe exiſtimans Juvenis potius cum coborte militum quam ipſo congredi præoptaret Jamque magno in ſe impetu involantem ſecuri armatus ſtrenue diuque excipit, donec tandem ſponte incurvatam diſſecat, adeo ut ex animis concideret. Deinde Juvenis domum reverſus, & â patre qui foras ipſi obviam prodierat ſalutatus interrogatur, numquid quicquam inſuetum & immane monſtrum animadvertiſſet? cui alter ſibi nequaquam relatu, notatuve dignum videri, ſi vel maxime aſpexerit piſces natantes vel aves volantes, nihilominus tamen Fulmonem marem â ſe diſſectum eſſe, cuicunque fœminam contingat venari, ad hæc Senior: Si tantam beſtiam ſuſque deque baberet, utique eum res minoris momenti non magni æſtimaturum reſpondet. Ex hoc Ketilli ſupramemorato reſponſo cognomen ipſius Hængus ſcil. deduci voluit Hallbiornus, poſt bos ſermones ambo in tectum ſuccedentes in tricliniis diſcumbunt. Cæterum dum Ketillus pro more ſolito ſuas in culina moras continuat, Halbiorni in venatibus quam maximè exercendis induſtria ſe exerit, ad quam contiuuandam patri ſe adjumento futurum promittens Juvenis: at ille aſſidere eum, potius apud focos, quam marinis periculis ſe objicere jubet. Poſt hæc Hallbiornus piſces captaturus, ad littus deſcendit, ubi apud navigiolum, à filio, qui prior illuc venerat excipitur. certus autem ſi vel maxime juberet, filium non revorſurum, rogat eum ad puppim accedere navigiolumque producere, ſe proram dirigente, dicto obediens Juvenis ubi juſſa Patris exſequi nititur, navigiolum è loco quidem movere non poteſt, quem bis affatur verbis pater: diſſimilem te tuis cognatis eſſe, nec facile viribus aut robore potentem fore opinor. Ego prius quam ſenio fatigarer, ſolus tale navigium protruſi; His verbis ad iram incitatus Ketillus tanto niſu incumbit in puppim, ut illico tanquam è manu projectum navigiolum, curſum baud prius quam in alto ſiſteret. Hallbiorno (ubi nihil tale cogitans proræ innitebatur) bocce vebementi & violento actu proſtrato, qui, parum fili (inquit) eam, quæ mibi tecum intercedit neceſſitudinem reſpicis, contrita cupiens oſſa mea: Sed bis verbis te admonui probaturus tuum robur, tu vero, me pro virili navigiolum, quo minus violenter protruderetur, retinente nihilominus, idem tanquam à nullo impeditum protruſiſti, quocirca beatus videor, cui contigerit filium babere tantâ virilitate præditum. Petunt deinde locum maritimum piſcatoriæ arti exercendæ maxime idoneum: ubi opera inter ſe partiuntur, ita ut Hallbiornio tabernam in qua pernoctaturi erant cuſtodire, Ketillo vero piſcibus captandis operam dare contingeret. Accidit autem aliquando ut K. piſcatu rediens piſcibusque onuſtus, in duos, inter eundum incideret Latrones, petentes ſibi tradi, quos portabat piſces, de quare illis

ad nafne. Anar kuadst heita Hængur enn anar Hrafn og eru vid Brædur, þeir foktu þa ad honum, en Ketill vardist med kilbu, og flœ Hæng firi bord, og do han so, en Hrafn komst a brot, enn Ketill for heim fydan til skalans. Fader hans gieck mot honum og spurde tydenda og triette huort han hefde funded nockra menn a veigenum, Ketill kuadsthitt hafa tuo Brædur Hæng og Hrafn; Hallbiorn mælte huorsu for med ickur, en giorla veit eg deile a þeim, ad þeir eru hrafnistu men og eru utlæger um alla bigdena firi U-spekt syna. Ketill quadst hafa drepid Hæng firi bord, en hinn hefde fluid, Hallbiorn mælte giarn ertu frænde æ stœr fiskana, og þetta er vel tit fundid og nafn þitt. Anan dag foru þeir heim med faung syn, og var Ketill þa VI vetra og var þa gott med þeim fodgum.

illis abnuens Juvenis, de ipsorum nominibus percontatur, qui ipsi statim indicant. Erant autem hi fratres, quorum alteri Hængo alteri vero Rafno nomen fuit, qui deinde ambo vehementi impetu Ketillum adoriuntur, clavâ se quam strenuissimè defendentem, idque tantisper dum Hængus ictibus Ketill in concussus è cimba in undas effusus periret, Rafna quam celerrimè fugam adornante. Hoc periculo defunctus Ketillus, ad tabernam rediens Patrem obvium habuit, quærentem nunquid inter eundum in aliquos incidisset homines? cui Juvenis duos sibi fratres Rafnum & Hængum visos esse respondit, quos ambos se nosse affirmat Senex, utpote propter suam contentione plenam & indomitam vitam exilio mulctatos: insuper autem percontatus filium, quo inter hos & ipsum marte pugnatum sit? Responsum accipit Hængum undis absorptum; Rafnum vero in fugam versum esse: ad hæc pater multum inquit fili majoribus piscibus captandis deditus es, aptissimeque inde deductum cognomen quod habes in te quadrat. Altero post die ambo domum se recipiunt, advehentes quos captaverant pisces. agebat tum annum Ketillus undecimum, erat que stabilis inter ipsum & Patrem concordia.

CAP. II.

I þan tyma kom mikid hallære æ Haloga Lande, en va þeirra er miog nærre Sionum, Ketill kuadst vilia fara till fiska, og uera eg allur ut mæge. Hallbiorn mælte baudst ad fara medhonum. Kettill kuadst einfara vera. Þetta er all uradlegt seiger Hallbiorn, og villtu miog einradur vera. En III fiordu vil eg nefna fyrier sem þu skalt fordast heiter en firste Vidfiordur anar Midfiordur, þridie Vitaskrape. Og nu hetur largt fydan, og fœr ur tueimur og bran þa elldur i badum þetta sumar, og fœr Ketill sydan iter um fiord eir, og bran þa elldur i Skalanum, in i fiard arbotnenum, og var Bonde eg heima er Ketill kom. Mikid veide fang sa Ketill far og grafer stœrar i Jord nidre. Vppreif han alt ur þeim, og kastade i burt. Han fan þar i af huolum og huijtabirnum selum og Rostungum og Allskonar dyrum, en i botnenum a huorre grof fann han mans kropp saltadan nidur, allt rak han þi ut og spilte, en er kuolld var komid, heirde han Araglam mykid, gieck han þa ut og til siatar, Bonde rere þa ad Lande, han var suartur, og illudlegur, þe gar Skipid kiende gruns, stiehan fyr bord, og bar Skipid upp i naust, nalega od han jord til kniana. Han var dimraddadur og mælte vid sig sialfan. Her er ellur adgangur, adhrokt er oll eiga myn og vest med þad farid sem mier pikir best, pad eru mans krof myn, vere slykt launa vert, hefur nu illa og uhaglega tilltekist umskipst, ad Hallbiorn vinur min situr heima,

CAP. II.

Id ætatis annona per Halogiam majorem in modum ingravescere cœpit, cum Ketillus ne prorsus pro ignavo habeatur piscatum se iturum pollicetur, (adjacebant enim littori ædes Hallbiorni) quem ad hoc ipsum exequendum se comitaturum recipit Pater; id quod nec Juveni placere, quippe qui solus ire mallet, cum videret Senex, vehementer eum increpat, quod tam inconsultò agat, spretisque aliorum consiliis, omnia pro suo lubitu faciat, nihilominus de tribus sinubus inter eundum evitandis eum admonèt, nimirum Vidfiord, Midfiord, & Vitascape, quorum eâ æstate duos, ignes habentes, dudum se reliquisse ait. Deinde Ketillus profectus, primum traiicit sinum, in cujus intimo recessu ædem animadvertit, calentibus insignem focis. hic dum omnia circumquaque exquisitè perlustrat, (herus namque non erat domi) vastas profundasque invenit foveas, cadaveribus & carnibus, partim Balænarum, partim ursorum alborum, partim Phocarum, partim vero aliorum marinorum animalculorum impletas, quibus omnibus erutis ejectisque, invenit in imo fundo fovearum carnes humanas sale conditas, quas etiam projecit quam fœdissimè tractatas. Ad vesperam vero strepitu remorum in salo audito ad littora egressus, possessorem projectarum à se carnium (qui etipse ædem supra memoratam incolebat) vultum admodum torvum & atrum præ se ferentem navigiolo ad littora advehi videt qui navigiolum, ne in vadis hæreret (cum prius ex ipso desiliisset) in humeros sublatum in siccum portat ibidemq; in suo loco reponit, incessu tam gravis adeoque ferus ut vestigiorum altitudo æquaret pedum ejus longitudinem, voce deinde rauca & obscura, in hæc erumpit verba. Misera hic & mala facies rerum mihi se offert, dirutis & dispersis cunctis opibus meis; præcipuè humanis, quas maximè in deliciis habui, carnibus: cujus nefarii author meritò puniendus erit. Non pro voto res cecidit quod Hallbiornus amicus meus

ma, en hier er komin Ketill Hængur Elldhus fiflid, er mier ey um of ad launa honum, þar sem han hefur vaxid upp vid hus elld, og verid Kolbytur. Han snyr heim till skalans, en Ketill undan, og nam stadar a hurdar bake med reidda oxena. En er Surtur kiemur ad skalanum, og verdur ad luta miog i dirunum, og rekur first in hofudid og herdarnar, hoggur Ketill þa a halsin med oxine og saung vid hatt, en ho sneid af honum hausin, fiell þegar Jotunin daudur æ skalagolfenu. En Ketill hlod seriu syna og for heim um hausted. Anad sumar for han till Skrafafiardar, Hallbiorn latte han þess, og kuad gatt heilum vagne heim ad aka. Ketill kuadst verda ad freista, og man eg fara sagde hann, reimt man þier þar þilika sagde Hallbiorn, audsynt er þad. ad þu vilt uitia um elldstonar, og vid mig Jafnast. Ketill kuad han riett gieta. Sydan for han, og fan þar skala og biost þar um, þar skorte eg veideskap, mælte þar taka fiska med hondum sier. Ketill bar samman mykin ueideskap um kuoldid og for ad sofa: um morgunin er han kom till, var allt i burt. Adra nott uaker han, og sa Jotun ganga i naustid, og batt sier birde mikla. Ketill geck til hans og hio med oxine a oxlina, og fiell birdin ofan, er han bra vid fast, er han kiende sarid, var Katle oxin laus, er hun stod i sarenu, Jotun heit Kolldrane. Og hliop han inn i hardar botnen i hellir sin En Ketill hliop epter: þar satu Troll vid elld og hlou miog kuadu kalldrana hafa feingid maklega skipt fir verknad sin. Kal.drane kuad sarenu meire þorf smirsla en ad allyta En þa kom Ketill in i hellerin og kuadst vera lækner, og bad ad fa sier smirslen, og tok til ad binda sær hans. En Trollin foru inar i helleren, en kethio Jotunen banahogg, og for heim sydan til skala syns, og hlod seriu syna, og for heim sydan til Hrafnistu, og tok Hallbiorn vel vid honum, og spir huort han hefde ordid var vid nockud. Ketil kuad þui (fiærre hafa verid, og settist nockra stund um kirt. Um hausted firer veturnætur byr Ketill feriu syna, en Hallbiorn spir huadnu skillde adhafast. En Ketill kuast nu alta i veideskap fara, Hallbiorn kuad aungramanna U-hetta, og giorer þu þetta i uleise myna um vetrar tyma. Ketill for ei ad sydur, og er han kom nordur a fiordu, tok han ofuidre, og fleit han undan til hafs, og nade i Hrafnistu, og rak han ad biorgum nockrum nordur fra finmork, og lente þar sem biorgen skilldu, og biost Ketill þar um og sotnade,

meus domi remansit, cum tamen fatuus ille culinarius (Ketillus sc:) huc venerit, sed agedum, nec mihi difficile est ipsum justâ mulctare pœnâ, utpote in culina educatum, nec non otio & mollitie langventem. Hæc effatus domum ire pergit, cum Ketillus eum prævertens, priorque domum ingressus intra januam latet, securi, qua armatus erat, amputaturus caput sequentis â tergo gigantis, quæ res etiam ex ipsius voto successit, nam procerioris staturæ gigas erat quam ut ingressurus erecto corpore pertransire fores potuisset, utpote omni ex parte angustas: quocirca caput primum inserendum erat vertice paululum inclinato, id quod dum facit gigas, capite paulum intra superliminare prominente decollatur à Ketillo (ut ante dictum) examinisque cecidit. Collectis autem multis spoliis Ketillus appetente autumno domum redit, ubi per hyemale tempus mansurus erat, quod ubi præterlapsum est, sub ipsa initia æstatis itineri se accingit, perlustraturus alterum sinum nempe vita Skapa, *quod animadvertens Halbiornus, ab hoc proposito eum dehortatur, bonum esse ajens, integrum currum domum reducere, cui cum filius, se utique, quò statuerat ire, tentaturum responderet, Senex, certè ipsi eundem locum cognitum esse, adque sui exemplum jocos invisendi gratia iter eum suscepisse conjectat, quod & recte eum conjectasse annuit Ketillus, qui deinde viam ingressus ire pergit tantisper dum ad pagum in sinu situm perveniret. Ubi tanta fuit copia cibariorum marinorum, ut etiam pisces vivi manibus ibi capi potuerint, quorum magnam copiam, ut ad fanum, (quod prope erat) comportarat, sopore se componit. Horâ vero matutinâ, dum accedit ad fanum perlustraturus quæ congese erat cibaria, ne hilum quidem eorundem superesse videt. Proxima deinde nocte excubans Gigantem nomine Kaldranum videt, in littore ad sepimentum, quo muniebantur navigia accedentem, ibique sarcinam magnam sibi ferendam præparantem, quem assecutus Ketillus, securi per humerum ita cecidit, ut omissa ille sarcinâ fugam sauciatus adornaret, fixa in vulnere hærente securi, ubi eam omiserat Ketillus, qui deinde fugientem Gigantem insequitur, qua ad interiora sinus ducebat, tendentem, ubi Antrum erat, quod ingressus Gigas premente vestigia ejus Ketillo, Satyros ibi focus assidentes, ipsi usque infortunio risu & ludibriis insultantes alloquitur, melius esse dicens vulneribus suis medelam adhibuisse, quam talibus se elusisse ineptiis. Cui Ketillus, qui etiam in Antrum successerat, medicum se esse respondet, proindeque modo in promptu sint remedia, vulnera ejus obligaturum: his verbis perterritis Satyris, inque penitiora antri se recipientibus Ketillus ubi occiderat Gigantem revertitur ad pagum, unde magnâ prædâ collecta profectus patrios revisit lares, benè exceptus à Patre, percontante animadvertissetne quicquam insolitum? id quod negat Ketillus, tranquillamque deinde per aliquod tempus vitam domi egit. Præterlapso autem autumno, sub ipsa initia hyemis, dum Ketillus præparato navigiolo suo accingit se itineri, interrogatur à Patre, quid fili velit talis apparatus? quorsumve spectet ipsius propositum? qui venatum se iturum respondet, id quod illum nimis audacter facere affirmat pater, eo nomine maxi-*

nade, og vaknade vid þad, ad Skipin skalf under honum, han stod up og sa Trollmann, tok i stafnin og hriste Skipin Ketill hliop i Batin og tok upp smiorlatar nockrar, hio festena ok rere sydan i brot, og hiellt ofuedre samt, þa lagdest hualur ad honum og skillde Skipin ut ofuedrinu, og þotte honum med ago vera, þa rak han ad skierium nockrum og þar brotnade skipum, þa lagdest han i skier eitt, þa sa han sorta nockurn till landz, og lagdest han þa þangad epter huylldena, og þa han kom a land, hitte han gotustig nockurn, stygurin læ ad einu kote, þar stod madur ute og klauf skyde sa hiet BRANE. Han tok vel vid honum og kuad, heill komin Hængur, hier skaltu þiggia beyna i allan vetur, þad man ec þiggia sagde Ketill. Sydan geingu þeir in i Bæin, par voru II Sonr. Brane spur ef han villde sofa hia dotter sine, edur einsam all, hun heiter Hrafnhilldur og var harla stor uaxin, og þo dreingeleg. So er sagt hun hafe haft alnar breitt andlit, Ketill kuedst vilia hia Hrafnhilde liggia, sydan foru þaug ad sofa, og breidde Brane a þaug, og liftest uxa hud. Ketill spir huad þad skillde? Branee svarar, eg hefe boded hijn gad vinum mynum, og vil eg ad þid sieud ei syr þeirra Sionum. þeir skulu koma till Smiorleitar þyna Og sem þeir komu, gersterner mioleiter, en þetta voru Finnar fa Finmork, fieck Brane þim Smiorleifar Ketils, og foru Sydan heim aptur.

maximè quod & suæ voluntati in hoc reluctetur & hyemis procellosa immineat, nec sit quisquam quem in talibus præeuntem imitari possit. His monitis, Ketillus, susque deq; habitis, iter nihilominus ut statuerat ingressus vi ventorum in sinus Septentrionales fertur: ubi tanta eum tempestas incessit, ut vehementibus ventis crebrisque fluctibus evulsa è statione navis, quâ vehebatur, in altum protruderetur, unde non facultas fuit Ketillo ora insulæ Rafnistæ attingere, violentis eum ferentibus, Finnmarchiamque prætervehentibus ventis, adeo ut coactus sit ad ejusdem regionis litora præaltis præruptisque rupibus munita navim appellere. Ubi dum circumactum pelagi erroribus caput sopore componit, vehementer concussa navis ipsi somni otium submovit, cujus violenti motus causam cogniturus, ut surrexerat, fœminam vidit Giganteam, quo spectaculo motus ilico in scapham quæ sequebatur navim, desilit, eandemque, receptis qui ibi erant quasillis butyri funeque præciso, remis concitat, eadem quâ antea tempestate actus. jamque balænam humanos, (ut ipse conjectat) præ se ferentem oculos scaphæ allabi, eamque ab impetu ventorum immunem præstare animadvertit, cum vehementiore tempestate acta scapha, adque cautes paululum ex mari eminentes allisa frangitur: quocirca è dissolutis navigioli tabulis exsiliit rupe proxima exceptus. Unde (cum aliquantisper respirasset) obscuram quandam in continente prospicit umbram, quam penitius inspecturus undis se committit, littorique adnatat. In siccum deinde egresso trames se offert ad villam quandam ducens, ad quam perveniens Ketillus, vidit hominem foris nomine Branonem ligna findentem: is hospitem blandioribus verbis salutatum, hospitio apud se per instans hyemale tempus uti jubet: quod sibi placere annuens advena, hero ducente succedit in tectum. Ubi duabus mulieribus visis, interrogatus ab hero velit ne cum filiâ sua (Rafnhilda ei nomen erat) concumbere, solusve peculiari uti lecto? at ille respondet priorem sibi placere conditionem, filiæ sc: ipsius concubitu frui, erat autem illa vasto corpore, formaque non ineleganti, faciem ut perhibent cubitum latum habens. Deinde Ketillum & filiam unum ingressos lectum opertoriis & stragulis tegit, injectâ insuper pelle bovinâ, quod cur faciat percontatus Ketillus responsum audit adesse hospites quos rescire nefas sit id quod agebatur, dandos vero illis, modo id permittat Ketillus quos attulerat quasillos butyri. Erant autem hi hospites Finnones ex Finnmarchia qui in tectum successerant oblongas præ se ferentes vultus, ut autem oblatos sibi â Branone quasillos butyri acceperant, domum revertuntur.

CAP. III.

Ketill var þar um veturin og skiemte sier vid Hrafnhillde Brana dottur. Ketill foer iafnan i Skotbacka, og nam margar i þrotter, stundum for han a dyraveidar med Brana kalle. Vm veturin epter Jol fyste Ketil i burtu, en Brane kuad þad ei meiga, þuiat. Guse fina Kongur liggur i fiollum uppe, ute um vetur. Vm verid biuggust þeir till ferdar Ketill og Brane þeir foro ed fremar fiorto. Sem þeir skildu mæler Brani. fardu þa ferd, er eg vysa þier, en eng a skogenn. Han gaf honum Skeite morg og Brodd ein, og bad han neita hans vel ef han þirfte. Sydan skilldust þeir og for

CAP. III.

Porro Ketillus per illud hiemale tempus hospitio Branonis usus nunc cum Rafnhillda Branonis filia colludendo, nunc jaculando, nunc vero venatui socium Branonem comitatus operam dando, tempus fallebat, quibus exercitiis factum ut compluribus Gymnasticis artibus bellicisque disciplinis assuesceret. Præterlapso autem festo, quod in medium hyemale tempus incidit, vocaturque lingva Norvagica JOL, profecturientem Ketillum Brano ne abeat dehortatur. Gusonem enim Finnorum Regulum euntibus incubantem obsidere semper hyemali tempore vias montium. Vere autem ineunte Brano & Ketillus cum itineri se accinxissent, qua ad ostia fluvium via ducebat, proficiscuntur, tantisper dum Brano reversurus Ketillum admoneret eam insisteret viam, quam ipsi monstrarat, nec ex eadem in silvam

for Brane heim. En Ketill mæltist vid ein saman, þui man eg eig fara skemre leid, og hrædast ei Gryme Brana. Sydan snere Ketill a skogin, og þa strax sa Ketill miklar strokur, og at madur rende akaflega epter honum, Ketil sagde, seig þu mier huad þu heiter. Sa sagde; Vysa Gusa kalla mig Gofuger finnar, og em Odduite allar þiodar hut er þeir me mier i mote fer, ferskritte sem Vargr af urde, ædru skaltu mæla, et þu undau kiemst, þisuar i þrana sa þir telldu þa olniallan þa kuad Ketill Wysu. Hængur heite eg halfu nafni, komin ur Hrafnistu arte Hallbiarnar, þui skillder þu hoþa, man eg helldur vid ragan finbogan benda, þan sem mier gaf Brane. Guse þattist vita huorsu Hængur munde vera, þvi han var frægur miog. Guse kuad adra Wysu. Huor er sa obro aunvarþan dag, giarn til guma i grimum hug, skolor þuitta flein ad rioda, huo at aþer mier hugur bila. Ketill kuad Vysu, Hæng kalla mig halfu nafni, man eig ueita þier vidnam, hiedan, skalltu vylt vita adur vid skilium bukollum byta vel oruar. Guse kuad v: þa tok Guse fleinin og syndist honum hallor, og stie æ, Ketil mælir feigur er nu finurin Ræge, ad han fottredur flein sin ragan; Sydan skutust þeir a og mættust eng a fluginu, En broddur Ketils flo i briost Gusa, og vard honum atbana. Brane liet Gusa synast hælan fleinin, þui han var næstor kogdainor, þa Guse var daudur, en þottist vanhalldin af skiptum þeirra. Guse hafde suerd þad er Draguendill hiet, allra suerda best, Ketill tok þad af Gusa daudum, og oruarnarseug, Ketill for aptur til Brana, og sagde honum hut giordist, Brane kuad sier nærre hoguid, er Broder hans var felldur, Ketil sagdist hafa unid undir han kongdomin. Brane þackade honum sydan og skildu med kiærleik. Og er nu eige getid um Ketil ferdir, firr en han kom i Harfnistu, þa hitte han ein buanda, og spir huad Skip þad skillde sem foer ad Eyune. Bonde quad þa Bodmen vera og ættu ad drecka erfe epter Ketil. H: þui eingen spurdist til hans. Ketil foer æ Bondu Skipe til landz, urdu men honum fegner, var þa snuid veislune i fognud, var Ketil Hængur heima þan ultur. þa kom Skip vid Eyuna, og var þar æ Hrafnhilldur Brana Dotter og Sonur þeirra Grymur Lodinkina, Ketil baud henne þar ad vera. Hallbiorn mælir, þui Bydur þu þrolle þessu hier ad vera, var Hallbiorn miog reidur komu henna, Hrafnhilldur kuad huorugum þeirra munde mein ad verda komu

silvam deflecteret, deinde Ketillum sagittis multis atque spiculis donatum dimittit, jussum iisdem quando opus esset uti. Jamque solus relictus erat Ketillus, (quoniam ea quæ compendiosior esset via proficisci, spretis quæ ibi à Gusone obiici potuerant terriculamentis, magis præclarum atque viro strenuo dignum esse secum concluserat) in sylvam deflectens videt exhalationes in aëra ascendentes, hominem paulo postea tergo insequentem, qui super nomine à Ketillo rogitatus, carmine (Norvagico) respondet, cujus sensus hic est: Gusonem me vocant nobiliores Finnones, quorum Genti præsum, tu vero quis es qui ferarum instar præceps ruis, meas manus si effugies, horrenda aliis enarrabis, proinde ignavus merito reputandus. Cui K. alio carmine, Hængo mihi cognomen est, Rafnista Patria, Pater Hallbiornus, cur me à te in fugam verti patiar? Potius certè arcum, quem mihi dedit Brano, tensum in tua dirigum ora. Guso utique certus famam hujus Hængii, utpote præclari ad suas pervenisse aures, denuo talem sententiam ligata oratione regerit. Quis est qui die non dum inclinante, ita sibi timet, nihilominus feroci animo cum viris decernere cupiens, gladii igitur continuo cruore fingendi amborum, sed animus ad tales res audendus deficiet: reponit Ketillus carmine hujus modi sensus. Hængum se cognominat, qui te jam jam consumpturus est; innotescet tibi tela colonorum valde esse acuta. Ad hæc Guso alio carmine cum respondisset. Spiculum quod jam jam in ora adversarii directurus erat, obliqvum esse animadvertit, quod abjectum igitur pedibus conculcat. Id observans Ketillus respondet, certe jam morti vicinus est Finno, quippe qui spiculum suum conculcat; Non diu uterque emiserant sagittas quæ tamen inter volandum non collidebantur, cum spiculo Ketilli nihil impedito rectaque qua fors tulit volante confossus Guso cecidit. Perhibent magicâ arte Branonis effectum, ut Gusoni effascinato spiculum obliqvum, (quod tamen revera, nihil minus fuit quam id quod videbatur) visum sit, quo maturius regia dignitas (quæ mortuo Gusone inprimis jure ad eum pertinebat) ipsi deferretur, nam injuriâ se semper à Gusone affectum fuisse conquerebatur, Gladio cinctus erat Guso cui Dragvendal *nomen, eoque acutissimo omnique ex parte incomparabili, quem ut exanimi ademerat Ketillus ad Branonem reversus cædem Gusonis refert. qua cognitâ Brano conqueri se de propinqui morte ejusque interitum dolere simulabat, cui Ketillus se authore factum, ut quam primum regia ad eum devolvatur potestas respondet. Cujus beneficii ut gratias habuerat Brano, Ketillum quo ire statuerat, profecturientem dimisit, qui nave eaque invalida conscensa, celeri cursu ad oram insulæ Rafnistæ vehitur, ubi in litus egressus, navem insulæ adnavigantem animadvertit, quæ quid sibi velit ab uno colonorum percontatus responsum fert, hospites hac nave vehi, Hængii, (quem mortuum esse diuturna ejus absentia testari videbatur) parentalia celebratum invitatos, quibus auditis Ketillus ædes patrias invisit à suis ibidem perbenignè exceptus. Quamobrem futura in obitum ejus parentalia mutata in convivium gratulationis erant. Proxima autem hyeme dum domi maneret Ketillus, Rafnhillda Branonis filia eum invisit, navi ad oram insulæ Rafnistæ vectas comitante eam filio quam Ketillo pepererat, hanc perbenigne excep*

mu

excer

mu henar, en brot man eg hiedan fara. En Grimar Lodinkina Son ockar mun epter verda, þui var han so kalladur, att kin hans onur var Lodin. Þar feste eingin Jarn æ. Ketill bad Hrafnhillde ei reidast, hun kuad þeim munde lyud i ikia under reide henar, sydan for hun burt, og rere nockud med lande, og bad ad Grymar skillde vera þar III vetur og kuadst þa munde koma epter honum.

exceptam Ketillus hospitio apud se frui jubet. Hallbiorno maximè indignante & ægrè ferente talem Amazonam à filio invitatam esse; quod percipiens ipsa neutri illorum patri filiove suum adventum nociturum ait; brevi namque discessuram se relicto apud patrem Ket. filio Grimone *(id ei erat nomen) cognomento* Lodincina*; quod est, si interpreteris gena lanuginosa, nam altera ejus gena hirsuta erat, & proinde ferro impenetrabilis, & hinc cognomen sortitus erat; tale de quo diximus. Ketillus autem succensuisse sibi patrem suum sciens, Rafnbilldam ne verbis ipsius aut excandescentiâ exasperetur obnixe rogat, cui illa existimaturum eum parum interesse ipsa irascatur vel exasperetur, nec ne: filium autem se apud illum relicturam tribus annis præterlapsis requirendum respondet. Deinde nave conscensa abiit.*

CAP. IV.

Gardur hiet madr og var godur Boande, han atte dotter væna er Sigrydur hiet, sa þotte þar kostur bestur. Hallbior bad Ketil bidia sier Quonfangs, og higa so af Hrafnhilda, Ketill kuad sier ei hugg a quontangi, Ketil var iafnan hliodar, sydan þaug Hrafnhilldur skilldu. Ketil kuadst nordur fara tir land aptur, en Hallbiorn kuad han eingin fara skilldo, og er fyr alt ad þu vilt elska Troll þetta. Sydan for Hallbiorn Bonordz for til Gardurs bonda, Gardar quad Ketil hafa farid toruelldara ferd en bidia sier so. Væner þu mig lyge seiger Hallbiorn Boande S: hitt veit eg ad Ketil munde hier komin, uære honum hugur a þessu, en eigin hefe eg traust til þess edur vitia ad sinia þier konunar, og keiptu þeir saman, og var aku edin brullaups Stefna. Sydan for Hallbiorn heim. Ketil spir ei ad tydendum. Hallbiorn kuad þa fleire, er meire foruitne munde a vera um radahagen, en Ketil gaf sig ei ad þessu, en þo gieck þesse radahagur fram, og var veislan goed. Ketil for ei af klædum ena frstu nott, er þaug geingu i eina sæng hun san eingin ad þui. Bratt fiell vel med þeim Epter þenan Adburd andadist bondin Hallbiorn, en Ketil tok vid ollum bus foradum, og var fiolment med honum. Ketil atte dottur vid konu sine. Su hiet Hrafnhilldur. Og ad lidnum III vetrum kom Hrafnhilldur Brana Dotter til fundar vid Kietil, han baud hene med sier ad vera. Hun quadst þa eingin duelia leinge, hefur þu nu giort fyr um funde ockar med lauslinde þynu. Hun gieck þa til Skips miog dopur og þrungin, var þad þa audsynt, ad hene, þotte mikid firer Skilnadenum. Grymur var epter Ketil var rykastur nordur þar og þotte þeim ad honum mykid traust. Ketil for eit sumar nordur æi Finmork, ad fina

CAP. IV.

Injicienda hic est memoria viri cuiusdam nomine Garderi, *colonus is erat non infimæ sortis, cui filia erat elegantis formæ Sigrida appellata, mulierum ejusdem tractus præstantissima habita. Hallbiornus Ketillum ad ducendam uxorem adhortari cœpit quo citius Rafnbilldæ oblivisceretur, cui ille abhorrere se à matrimonio respondet. Animi namque dolore cruciabatur ex quo discesserat Rafnbillda, cujus desiderio vehementer flagrabat: se igitur septentrionales tractus revisurum promittit, quod Hallbiornus, nullo modo ipsi concedi posse respondet, utpote fatali quadam calamitate & insano amore Giganteæ & horrendæ Amazonis ducto. Non multo post tempore Hallb: lares supramemorati Garderi invisit de filia ipsius Ketillo filio suo in matrimonium danda cum ipso acturus, quo cognito Garderus respondet, Ketillum ad magis ardua exequenda sæpius iter fecisse, quam ad ambiendas nuptias puellarū. His verbis exasperatus Hallb: num se rem banc simulare falsave loqui suspicetur rogitat? cui ille non quidem sibi id in mentem venisse respondet, nihilominus existimare se Ketillum, si seriò hanc rem in animo habuisset, ipsum præsentem ibi adfuisse; interim tamen neque velle neque audere Hallbiorno de hac re abnuere. His dictis tandem res ex utraque parte rata & firma fit, diesque nuptiis celebrandis dicitur. Deinde domum reversus Hallb: Filium Ket: nihil super successu hujus rei rogitare comperto, multos magis quam ipsum in ea cognoscenda curiosos esse conjectat, nuptiæ autem quamvis nihil de illis sollicitus erat Ketillus, nihilominus tamen constituto die magno cum apparatu celebratæ erant. Prima autem nocte, qua ambo unum ingressuri erant thorum, Ketillus vestem non deposuit, neque hac ratione offensa uxore ambo concordes cohabitant. Post hæc fatis cedere coactus Hallbiornus moritur, filio Ketillo in paternas opes succedente, cui familia ampla erat, unaque nata est filia cui nomen dictum est Hrafnbillda. Præterlapsis autem tribus annis Rafnbillda Branonis filia concubina Ketilli ipsum invisura redit, quæ perbenignè excepta, hospitioque quamdiu placeret uti jussa abnuit, inconstantiam Ketilli in causa esse asserens, & probibere, quo rarius posta eum invisura sit. Navium deinde discessura conscendit magnam (quod ex vultu colligere licuit) præ se ferens tristitiam, cujus causam ipsius ab ædibus Ketilli discessum esse constabat,*

fina þau Brana og Hrafnhillde. þeir foru a littu Skipe, þa lau þeir vid Biarg hia ey nockre. Ketil bad Grym ad sækia sier vatn, han for og sa Troll vid Ana, þad banade honum og villde taka han. Grymur hliop heim og hræddist og sagde fodur synnum, han kuad þad ei Troll verid hafa, þeir fœru þadan. Ketil kuad vysu Hut er firer, at bœl seiger bane flagdi og gaper ellde, fra glod sisiar, ockar hugda eg, eingen manne barna, vyst uinatta, og vertu i broto. Trollid huarf, en þeir fedgar foru heim. var þetta raunar Hrafnhilldur, og fyste Ketil ei fara leingra, þad var eitt haust ad tueir vykinur komu vid Hrafnistu. Hiet eirn Hialmur en annar Stafnglamur, þeir hofdu Heriad vyda þeir beiddust ad hafa þar fridland med Katle, þad med liet han i tie, þeir voru þar um veturin i godu iserlæte. Ketil hiet ad gipta aunguum dotter syna nauduga, vykyngar badu han þar þock firer hafa. Eitt sin kom þar Ali Vppdala kappe. Han var upplenskur madur ad ætt, han bad Hrafnhilldar. Ketil kuadst ei gipta hana nauduga, en tala ma eg um malid vid hana. Hrafnhilldur quadst ei vilia leggia askorhug vid Ala edur binda syn forlog vid han. Ketil sagde Ala so buit, hier firer skora eg þig a holm vid mig sagde Ale. Ketil kuadst fara munde, þeir Brædur Hialmur og Stafnglamur, villdu beriast firer Ketil, en han bad þa hallda skillde firer sier. Sydan komu þeir til vyguallarins og hio Ale til Ketils, og var ei vidbrugdid skilldenum, og kom blodrefillin i ene Ketils, og særde ofan a nefid og blædde miog, þa kuad Ketil vysu. Hialmur og Stafnglamur hlysid ickur bader giefed rum gomlum, ad ganga framar hoteflinga flocknodrur, frokin er dalakappe, liotur er leikur egia, lytid er skiegg a kalle skrapa skinn kirtlar, skapa jarns fercker, hrijngarbriniur hristast, hrædist bidill meyar. Sydan flæmde Ketill suerden til hufudsins og brudu þeir vid skilldenum, en Ketill hio til fotana, so tok undan bada, þa fiell Ale uppdala kappi.

stabat, remansit cum patre Grimo per totum borealem tractum strenuissimus, multisq; virtutibus præditus. Æstivo quodam tempore Ketillum in Finnmarchiam Branonem & Rafnhilldam salutatum profecturum, navis ad oram ignotæ cujusdam insulæ exposuit. Comitabatur eum filius Grimo, qui ibidem dum jussus à patre aquam allatum abit Gigantem vidit, ab haustu aquæ se prohibentem, abducereque conantem, quo spectaculo territus redit ad patrem, quæque viderat refert, qui negato fuisse Gigantem, ut videbatur, carmen pronunciavit cujus sensus talis. Quid est, cur mors malum prænunciat Giganti, ignem evomenti pro capillis, nostram amicitiam firmatum iri non credidi, tu igitur apage sis. Sub hâc monstrosæ vel insuetæ formæ larva latuisse Rafnhilldam perhibent, ideoque se in tali forma præsentem exhibuisse, ut Ketillum à continuando itinere deterreret. Hinc Ketillum Grimonemque domum revertentes navis, ventis secundis acta, insulæ Rafnistæ reddit. Autumno autem ineunte, duo pyratæ, quorum alteri Hialmo alteri vero Stafnglamo nomen fuit, è navigiis suis in insulam Rafnistam egressi, ædes Ketilli invisunt, multis facinoribus clari. Hi apud Ketillum tuto uti hospitio expetebant, per instans hyemale tempus, quod iis statim concessum est. Juramento caverat Ketillus se non filiam suam cuiquam invitam in matrimonium daturum, quod pyratæ sibi optimè probari affirmabant. Accidit paulo post ut Alo Heros Updalensis (id ei cognomen fuit) ædes Ketilli inviseret, de virgine sibi elocanda eum interpellaturus, quo de negotio, si modo ipsa nolit nihil confieri posse respondet Ketillus; se tamen puellæ de eodem voluntatem exploraturum, id quod dum facit, responsum à virgine tulit, nolle eam talis proci amore teneri, aut fortunâ cum ipso communi frui, quo cognito Alo fortunæ belli rem commissurus Ketillum ad certamen provocat, ea futura puellæ sorti quam ambo dedissent, annuens Ketillus, Hialmum & Stafnglamum ad sustinendas in hoc negotio ipsius partes paratos, ut solummodo clypeo ipsum defendant rogat, quod pollicentur. Deinde ad certamen perventum, ut primo statim concursu increpuere arma Alo gladium (cujus tamen ictum clypeo excipiebant Hialmus & Stafnglamus) levi vulnere ad frontem naresque Ketilli adegit, qui carmine hujuscemodi sensus pronunciato; Vos Hialmus & Stafnglamus date locum seni strenue se defendenti, ipsi vos defensuri: emittuntur sagittæ: strenue se gerit Heros Updalensis, turpe, ludus bellicus, rara barba senis: concutiuntur tunicæ pelliceæ, clamidesque ferrei: agitantur loricæ, timet sibi procus. Statim gladium in ora Alonis dirigit, frustrantibus gladio ictum armigeris. Ketillus vero denuo ita eum cecidit, ut per utrumque poplitem continuato vulnere, amputarentur pedes, exanimisque ibidem caderet Alo Updalensis.

CAP. V.

Sydan giordist han ære mykid, ad fiskurin firtist landid og kornid brast, giordist þa Katli hiolment, en Sigryde þotte bresta tillfaung i buid. Ketill kuadst ouanur frya orde, og stock a Skip sitt Vykyngar spurdu huort

CAP. V.

Deinde annona per istam regionem ingravescere cœpit, piscibus longius à littoribus recedentibus frumentoq; deficiente, erant autem permulti qui quadra Ketilli vivebant, quapropter Sigrida uxor ejus de penuria cibariorum apud eum queritur, at ille se talibus antea querelis fatigari non solitum

huort han villde fara, eg ſkal til ſelunida Sv: H: þeir buduſt ad fara med honum, en han kuad ſier vid onguo hætt, og bad þa anaſt bu ſitt medan han være i bort.

Ketil kom þar ſem heiter i ſkrofum og ſem han kom til hafnar, ſa han æ naſenu Trolkonu i ſkin kirtle berum var nykomin af hafe, ſo ſuort ſem bik og var ber um ſkallan, og glotte i mote ſolunne: Ketil kuad vyſu. Huaþa er þa flagda er a forno neſe ſuettia ſnarleigþa ſitur a lande. H. kuad, Morgum manne hef eg tit molldar ſnuid, þeim ſem fiſkafor hetur farid hingad eda huor erto en hizatæ male er hingad er komin, hier uppa ſkerin; han ſuarar: Hæng kalla mer fleſter: hun ſeiger, nær vere þier ad verà heima i hrafniſtu, en dratta heiman utſkiera, tit, Ketil kuad vyſu. Ein hlutar þottunſt adur hier kom hirde eg eingen huad troll mæla naþu um. Huottu naudſin er ad biarga. Hon kuad eige ſeige ec ſeuan ſeiger en vydforla, ad þu lyt hafer langt ifer adra, ef þu fund ockar firdum oblaudum ſeiger ſueirn lytill, ſie eg þin hug ſkialfa. Ketil kuad, ungur var eg einſaman for eg, uti Jutuere, marga mirkuida, hræddunſt eg alldrei flagda foriniur, langleit ertu foſtra og lætur roa nefid. Eng hefe eg firer legre flagd X litid, eda huot rad hafer þu firer giort at britia hængi n til ſpads S: forrad, nær muntu þa ganga verda S: K: hun þokaſt ærſkott ad Katle vid huoria uiſu, en Katle var ecke um ad hun geingi nærre ſier. Og lagde or a ſtreing eina at guſunautum, en þa hun ſa þad ſalmade hun a mote, og ſagdeſt ecke hrædaſt hremſu bit, han ſkaut þa til hennar, en hun braſt i huals lyke, og ſteiptiſt i ſioinn. En orin kom under hond kellingar i þui hun ſteiptiſt. þa heirde Ketil ſkræk mykin og hliod, umbrot og uroa, En Ketil hafde ſig ſa til feriu ſinnar, ur þui hun var daud, og hlod han a, og komſt ſo ur ſkierenu, og under hamra nockra. Ketil ſofnade nockra ſtund, en ſem han vaknade, heirde han brak mjan, En ſem han ſaſt um kom þar troll X ſu hafde hær mian og ſuart ſem merar fax, Ketill mælte huort ſkall kreika feſtra, hun reigiſt ut honum, og ſagde till trollaþyngs kallmadr, þar kiemur Skelkingur nordan ur Dumbshraf Biorgum og kongurin ur Apotans firde, Torgierdur holldatroll, og adrar uuetter nordur ur Skugafirde, en ei er mier um þig ſydan þu kirkler kaidrana og i þui hliop hun til hafs. Ecke ſkorte þar gandreider i Eyune um nettena, en eckert mein vard Katle adad þeſſu, for ſo heim ſat um kiurt.

litum ajens, navim conſcendit. Interrogatus autem à pyratis quorſum tendere velit? reſpondet iturum ſe phocas captatum: his vero ſe eum comitari paratos eſſe dicentibus retulit, nullis ſe, ſi vel maxime ſolus proficiſcatur, periculis obnoxium eſſe, rem autem gratam ipſos ſibi facere, ſi negotia domeſtica, donec redeat, ſuo nomine curent. Hinc vento ſecundo vectus pervenit in portum regionis cujusdam nomine Schroſis, ubi in promontorio mulierem vidit Giganteam picis inſtar atram, calvitieque horrendam, quam nuper ex alto egreſſam, uti ſoli vultum obvertentem ſubridere animadvertit, carmine alloquitur, cujus hic ſenſus: Quale in veteri iſto promontorio monſtrum videndum ſe mihi offert, quænamve beſtia nigris inſignis oculis, hic in ſicco mihi cernitur? retulit illa, multorum ego hominum, qui huc piſcatum profecti ſunt, ora terram oſculari coegi; tu vero quiſnam qualisve, qui improviſo in has incidiſti marinas rupes? K: reſpondet Hangium me vocant plurimi mortalium. Tum illa conſultius (ait) erat domi te remanſiſſe, quam in hæc abdita loca properaſſe. Cui Ket. tuto priuſquam huc veni, ire poſſe mihi videbar, quippe qui minis Gigantum haud facile flecti aut terreri poſſim; licebit autem cuique, ubi neceſſitas id poſtulat, victum ſibi acquirere. Ad hæc illa, fatendum, tua fata nulla vi rumpi poſſe, ſi noſtra colloquia alius referre tibi contingit, ſed heus parvule! liquido conſtat fluctuare tuum animum. Reſpondet ille, cum juvenis eſſem per multa abdita periculoſaque loca iter feci, nec quicquam ſpectris Gigantum perterritus. Sed heus tu! oblongo me nutrix intueris vultu, naſumq; huc illuc inflectis, nunquam ego turpius te monſtrum aut horribilius adſpexi. Sed quidjam factura es? nunquid ſulmonem coquendum mactatura. propius ergo tibi accedere licebit. Totum hoc ipſorum colloquium in originali lingva Norvagica ſcil. carmine habitum fuit, cujus hic ſaltem ſenſus exprimitur aliqualis. Carmine autem unoquoque pronunciato, quaſi teli jactum, propius ei acceſſit hæc Amazo, quod ægre ferens Ketillus arcum tendit, ſagittarumque, quas Guſoni, (ut antea dictum) ademerat, unam in ora frendentis dirigit, jamque manus extenſas jaculanti obvertit, dicens ſe morſum telorum non metuere, cum ſagitta in balænam converſæ mariaque ſubeuntis latus haurit, auditque gemitus expirantis Ketillus. Unde colligens mortuam eſſe, navigiolo cibariis onerato conſcenſo, ex eodem littore ſolvit, inque portum quendam præaltis ſcopulis obſeptum defertur: ubi cum aliquamdiu quieti indulſiſſet, ſtrepitu terribili & fragore excitatus mulierem vidit giganteam, capillis, jubæ inſtar equinæ, promiſſis horrendam, quam quorſum tendat percontatur: illa autem rigorem quendam vel torvitatem præ ſe ferens, reſpondet conventum Gigantum ſe frequentaturam, cui interfuturi ſint, cum Skelkingus incola antrorum Maridumbio adjacentium, tum etiam Rex ſinus Afotani Thorgerus Holldatroll, aliique Gigantes è ſinu fluvii umbræ: (Scugano) *te autem, inquit, è quo Kaldranum occidiſti, odi. hæc elocuta ad littora ſe proripit. Hac in inſula per noctem multa oberrabant ſpectra, quæ tamen nemini nocuerunt, hinc Ketillus demum reverſus, aliquandiu itinera intermiſit.*

CAP. VI.

Efter skamma hryd kom þar vid Eyonu Hrafniſtu Vykungur ſæ er Framar hiet, og kalladur Vykur Kongur, han var blotmadur mykill, han atte Ryke i Huna vellde og Geſtreka lande. Allerbadu Framare ills þad hafde Odin ſkapad honum ad a han bite eingin Jarn: Framar bad Hrafnhilldar Ketil hafde ſomu ſuor firer ſier ad hun skillde ſialt kioſa ſier man, en hun kuad vi Framar nei, og ſagde ſo, firſt eg vilde eingen eiga Atla Vppdala kappa, þa er halfu ſydur, ad eg vilie eiga þetta Troll. Ketil ſeigier Framar ſuor henar aptur, han reiddeſt miog vid þeſſe ſuor. Skorade Framar Ketill a holmgongu, vid Arhaug Joladag firſta, og vera huors mans nydunger et þar ei kiemur. Ketil kuad koma mundu, þeir Brædur buduſt ad fara med honum. Ketil kuad ein fara munde. Litlu firer Jol, liet Ketil flitia ſig a meigin land ſa naumu dolum, han var i Lodkapu og ſtie a syd ſyn, og for epter dalnum, og ifer um skogin, til Jamtlandz, og ſo auſtur Eyskerialand, huor skilur Geſtrekaland og Helſingialand, og er X raſta laung, och III raſta breid, og ill ifer ferdar. Þoren hiet madur er þar bio vid skogin, han baud Ketil filgd ſyna, og ſagde illuirkia liggia a skogenum, ſa ſem firer þeim er heiter Sote. Han er bæde ſuikull og hardfeingur. Ketil kuad ſier ei mein munde ad þeim verda, ſydan for Ketil a skogin, og kiemur ad skala Sote, han var ecke heima. Ketil kueikte upp elld firer ſier, Sote kom heim og heilſadi ei Katle, og ſette viſt firer ſig, en Ketil ſa a og mælte, þu ert mykill matnydyngur Sote. Sote kaſtade þa nockrum ſtickium ad Katle, en ſem Ketil var mettur lagdeſt han nidur hia elldenum, og hraut miog hart. Pa ſpratt Sote upp, Ketil ſtock þa upp og mælte. Þui lætur þu ſo Sote. Sote mælte eg blæs ad ellde, er næſta var ſlokin, Ketil ſofnade þa aptur i ordu ſine, þa ſpratt Sote a fætur og tuihende oxena, Ketil ſtock þa upp og mælte, ſtort viltu nu britia Sote, ſydan ſat Ketill vid elld alla nottena. Um morgunen beide Ketil Sote fære med honum a skogin, og han for med honum, þeir nattudu under einre eyk. Ketil ſofnade skiott, Sote hugde han ſofa, þui han hraut hatt, Sote ſpratt upp og hio til Ketils, ſo ad af hraut kaþuhn Otturin, en Ketil var ei a kaþune, Ketil vakte og villde reina han, hliop upp og mælte. Nu skulu vid reina ſangbrogd med ockur, Ketil

CAP. VI.

Paulo poſt ad Inſulam Rafniſtam appulit inſignis quidam pyrata nomine Framarus, Rex ſinuum cognominatus, cui provinciæ aliquot Hungariæ & Geſtrechiæ paruere, erat autem homo valde ſuperſtioni deditus ab omnibusque odio habitus; Perhibetur magica arte Odini ita comparatum fuiſſe ut acie ferri non facile lædi potuiſſet. Hic Rafnhilldam ſibi in matrimonium dari poſtulavit, cui Ketillus conceſſum eſſe virgini ipſi, arbitrium eligendi quemcunque velit, quæ cognito poſtulato Framari retulit, ſi Aloni nubere recuſaſſet, qui tamen homo fuit, multo magis utique huic matrimonio jungi recuſaturam, utpote homini fero, omnique ex parte execrabili. Hoc virginis reſponſum Ketillus Framaro retulit, quo ad iram provocatus pyrata, Ketillum in certamen vocat, loco nimirum Arhaug & feria prima Solennis feſti (quod Norvagicè Jol*) ſtatutis: adjiciens, ni annueret, ab omnibus ludibrio habendum. Ketillus propoſitam conditionem ſuſcipere minimè recuſans hoſpitibus ſuam ipſi ad exhauriendos hos labores operam offerentibus, nullo ſe ad hoc arduum opus exequendum ſocio uſurum reſpondet. Deinde paulo poſt ſub ipſa initia ſolennitatis* Jol *Ketillus deſtinatos ſibi aditurus labores, ex inſula Rafniſta in continentem egreſſus, ubi convallis Naumdal ſe aperit, utebatur autem Ketillus veſte lanuginoſa calceiſque fereis, qui valle ſuperato perque ſilvam Jamtalandiamque itinere continuato deſertum (quod incolis* Eyſchermarch*) intrat, quod decem ſtadia in longitudinem, in latitudinem vero tria exporrectum & propter ſalebras impervium Geſtrickjam ab Helſingia dividit. Ad confinia hujus deſerti habitavit vir nomine Thorerus qui ſe Ketillum per ſilvam, quæ adhuc ſuperanda reſtabat, comitari velle ultro promittit, latere namque in hac ſylva prædonem & ſtrenuum & immanem nomine Sotonem. Cui Ketillus hunc ſibi nullo modo impedimento fore reſpondet: qui deinde ſylvam ingreſſus ad domum Sotonis pervenit, tum abſentis, ubi dum ignes accendit ſupervenit prædo, qui deinde nullo verbo Ketillum compellans epulis accumbit, id animadvertens Ketillus in hunc modum ad eum verba facit: non immeritò ab omnibus ſordidus, inhumanus & ingratus dicendus es, quippe qui adeo cibi tenax ſis, ut hoſpiti quicquam apponere nolis, auditis his verbis Soto, aliquot portiones carnis ad Ketillum emiſit, quibus ut famem ſaturarat hoſpes, dormiturus apud focum procumbit, & ſtertere cœpit, quod animadvertens Soto quam celerrimè ſurgens, ad dormientem percurrit hoſpitem, qui ſtrepitu pedum accedentis excitatus, quidnam agit quærit, reſpondet Soto, accendere ſe ignem utpote pene extinctum. Denuo autem abdormiviſſe Ketillum ratus prædo accurrit ſecuri eum percuſſurus, quod ſentiens hoſpes ſurgit Sotonemque magna videri inflicturum verbera ait, deinde autem quod ſuperat noctis, pervigil ad focum ſedebat. Die autem illuceſcente Soto rogatus à Ketillo in ſylvam eum deduxit, donec tandem ad veſperam ſub unam arborem pervenerunt ubi pernoctaturi procumbunt. Jamque Ketillus ſoporatus rhonchos emittere cœpit, cum Soto eum adortus ſecuri vehementer percutit, interfeciſſe eum cupiens; ſed ſpes hominem fefellit, nam hoc ictu nihil effectum eſt, niſi globulus,*

til kipte till Sote, skipte þar skiott um, ad han hnepte Sota under sig og hio af honum hofudid, og for syna led, og kom Joladagin til Arhaugs, þar var kata hryd, Ketill sete sig a mote nordrenu a haugin, Framar atte Son þan er Boduar het, han var og komin til motsins, þa Framar var komin i sæte, tok han til orda, huort man Ketill komin til Aorhaux eda ei, Boduar mæler, þar er sa madr: er eg kan einkis til ad geta, farid nu sueinar bioded honum til vor seige. Boduar ef han er komin, sydan foru þeir til hauxins og fundu Ketil eingen sodu Boduare sua komid, sydan for Boduar haugsins og uppa haugin Boduar mælte huor er sa hin hafe a hauge situr frostharde madur, finna vil eg þig, Ketil suarar, Ketill œ Hrafnistu mattu mig kalla Boduar F: upp skalltu rysa og ganga hauge af, tok han i fætur Katle og dro han ofan af haugnum. þa kuad Boduar, reindur mundu ef þu byse vit Framar, þui ad sialfur Odin er hans fulltrue, þa reiddist Ketil er han nefnde Udin þui ad Ketil trude eingen a han. Sydan for Ketill med Boduare og var þar um nottina, og sat ed næsta honum. En um morgunen baudst Boduar ad fara med honum. Ed fæ man i mœte Framar, Ketill villde þad ei, þa mun eg fara med þier sagde Boduar, þad villde Ketill og foru þeir til Aarhaugs, Framar for greniande til haugsins, og voru þeir þar firer Boduar og Ketill fiormenner, þa sagde Framar upp Holmgongu log, Boduar heillt firer Katle skillde, en eingin firr Framar. Framar mælte skaltu nu helldur vera Fiande min enn Sonur Boduar. Boduar kuad han sialfan hafa sagt i sundur frændseme æ millum þerra med fiolkinge synu og golldrum og adur þeir borduft, flœ orn af skoge og ad Framar og sleit af honum klæde. þa kuad Framar vysu. Illur er Orn i sinne, eikin i særa kuide, fære han synar greipur, gular i sara flæde. þa sokte Ornen so fast ad Framar at han vard ad veriast. þa kuad han, veifar þu nu vængium, vopnum mun eg þier heita, vatrar þu nu vynda, sem vita vilier mig feigan, viltur ertu vydfare vier munum sigur hafa, hlytdu eige Hænge, þui han skall firre deiga. Sa atte firr ad hoggua er æ var skorad. Ketill hioa oxl Framar, og beit ecke æ, han stod kirr firer og vatst ut, þui hoggid var mikid Framar hio til Ketils i Skiolldin, og klauf han nidur i giegnum. K. hio aa adra oxl Framar og beit eingin æ, þa mælte Ketill vid suerd sitt, ecke varde mig

bulus, quo de humero suspendebatur toga Ketilli, abruptus; sentiens autem hunc dolum Ketillus hominem manibus prehendens humi prosternit eique caput amputat, præfatus velle se jam ipsius virilitatem experiri. Hinc Ketillus profectus, in destinatum certamini locum feria prima festi pervenit, ubi tum procellosi effundebantur imbres, vocabatur autem hic locus Arhaug, *quod significat tumulum fluvii vel fluvio adjacentem, nam præaltus hic erat tumulus, in cujus verticem ascendens Ketillus consedit, facie boreali plagæ obversa. Filium habuit Framarus nomine Bodouarum, qui spectatum certamen illuc venerat. Discubuere in tricliniis pater & filius, cum hic ab illo, num in determinato loco adesset Ketillus, interrogatus, respondet, vidisse se ibi hominem ignotum, qui, quis qualisve sit quamvis ignoretur consultum tamen esse per famulos eum invitare; neque mora, emittuntur in hunc locum servi, qui statim reversi, neminem ibidem sibi visum ajunt. His auditis ipse Bodvarus, surgens è triclinio, in eundem locum egreditur, conscensoque tumulo, Ketillum in hunc modum alloquitur: Quis hic proceræ staturæ vir tantum frigoris vim masculè sustinens? Seque eum convenire velle adjicit: cui Ketillus, Ketillum Rafnistensem me vocabis; retulit ille: surgito tu deque tumulo discedito. Deinde pedibus Ketilli prehensis, eum de tumulo detraxit, adiiciens vires ejus satis explorandas, si cum Framaro congressurus sit, quippe cui ipse Odinus opem ferre soleat. Audito nomine Odini Ketillus multum indignabatur, quippe non modo ei nullum detulit honorem, verum etiam odio eum habuit. His colloquiis finitis, Ketillus Bodvarum (qui eum invitaverat) ducentem ad ædes ipsius sequitur, ubi proximum hero occupans locum pernoctabatur. Sequenti autem die (quo confligendum ipsis erat) Bodvarus sibi in animo esse Ketillo aut propriis viribus, ad propulsandum periculum certaminis operam ferre, aut etiam alium his laboribus sustinendis parem pro ipso substituere, ait, cui Ketillus priorem sibi placere conditionem respondet. Jamque ambo magna comitantium stipati caterva in locum certamini destinatum egressi, Antagonistam Framarum ibidem exspectant, qui paulo post frendens eodem venit, legibusque certaminis pronunciatis, Filium Bodvarum, quem clypeo Ketillum defensurum viderat, hunc in modum alloquitur: Jam post hac, te potius hostem quam filium agnoscam, cui Bodvarus, tu ipse magicis incantationibus, quibus valde deditus es me abdicasti. Non dum certamen exorsi erant, cum è propinquis sylvis Aquila ad Framarum advolat vestesque ipsius lacerare cœpit, qui carmen pronunciat, cujus hic sensus. Immanis aquila, quæ flavis suis ungvibus me vulnerat. Instante autem Aquila vehementius eum lacerando, adeo ut se defendere coactus sit, rursus eam carmine alloquitur, cujus hic qualiscunque sensus: Alas jam agitas, arma in te dirigam, huc illuc vagaris, veluti mortem mihi ominans; sed falleris tuo augurio, ego enim palmam obtinebo, atqui Hængus prior morietur, ne (quæso) igitur ipsi parcas. Deinde Ketillus (qui lege pugnam exordiri tenebatur) valido ictu gladium in humerum Framari, sed frustra, adigit qui paululum vehementiâ ictus concussus, grandi ictu clypeum Ketilli tentavit penitusque dissecuit. Denuo autem Ketillus altero ejus humero-*

mig þess Draguendil ad þu munder ei byta, þo Odin deilde eggiar og i ui ertu slykur ordin, sem alldre hefur firr ordid, Framar kuad skilfur nu skiegg æ Katle skeika vopn gomul fryr han hior huaslan, hrædest nu fader meiar, ad hoggua hugfrydan, þvi honum hugur eingen duger. Ketil kuad vysu. Ey tarf tu ad eiga æger mier skialldan firdar fullhrauster, fordum storhuggur, Bytru nu draguendill, aa brotna ella, horfiner ockar heill badum ef bilar þu synn þridia. þa kuadst Ketill en eingen hrædast skillde, medan heill være Draguendill, og snere þrisuar suerdenu i hende sier, og hordu fram eggiar. Nu stod Framar kirr, suerdid reid en a oxlena, og nam stadar i miodmun og flakte sydan fræ, þa fiell Framar og kuad vysu. Hugur er i Hænge, Huast er Draguendill, huete han ord Odins, sem eec er verre, bræst nu Balldurs fader brigt er ad trüa honum, niottu nu heill handa hier munu vid skiliast. þa mælte Boduar, nu med þu, ef ad þu þikist eiga ad launa mier nockra lidueitslu, þa vil eg þu gipter mier dotter þyna. Ketill tok þui vel, og sagde Boduar godan dreing. Epter þetta vnnid, for Ketil heim, og var frægur mieg af synum storuerkum. Epter þetta gipte Ketill Hrafnhillde Boduare. Ketill Hængur riede firer Hrafnistu medan han lifde.

mero ense petito nihil efficiens; Gladium hunc in modum alloquitur non ego Dragvendel (id gladio ut antea dictum nomen erat) putaram te tam hebetem fore quamvis Odinus suis incantationibus acumine te privare tentarit, & quid est quod talis sis, qualis nunquam fuisti antea? his auditis Framarus carmen hujus sensus pronunciat: Quassatur barba Ketilli, fallunt vetera arma, increpatur acutus gladius, non audet pater virginis animosum cædere, utpote timidus atque ignavus: cui Ketillus, non est (inquit) quod me provoces, quippe quem non facile quis terrere possit; dabuntur olim fortes qui validos inflixere ictus. Tu vero Dragvendel, aut aciei acuminie aliquid effice, aut frangere, nam si jam tertio nihil efficis, fortunam & mihi & tibi suum subtraxisse favorem, facile quisque colligit. hæc elocutus, gladio quem antea ter in manibus aversa acie versabat Framari humerum cecidit, vulnusque per pectus & ventrem continuatum usque ad coxendices deduxit, adeo ut dissectus caderet Framarus, pronuncians carmen hujus modi sensus: animosus Ketillus, acutus Dragvendel, quem verba Odini acuêre, quo nullus pejor: fefellit jam pater Balduris, cui fidem habere lubricum est. fruere jam, quam manibus tuis peperisti, victoriâ, nobis amplius unâ esse non permittetur. Jamque Framarus moritur: Bodvarus autem Ketillum comitabatur, petens, si auxilium â se ipsi latum, pro beneficio agnosceret, filiam in matrimonium sibi daret; Annuens Ketillus eum collaudavit. Deinde domum reversus Bodvaro filiam uxorem dedit, ipse autem, quam diu vixit, Rafnistæ Insulæ præfuit, rebus gestis & egregiis facinoribus multum clarus.

CAP. VII.

Suo er sagt af Grime Sine Ketils, ad han var bæde mykill og sterkur. þui var han Lodin kinna kalladur, ad kinn hans var onnr med dogt hær, og beit eckert Jarn æ, Grymur tok ut bue i Hrafnistu, epter foder sin, han giordist rykur ad fie, han riede nalega ein Halogalande, Haralldur hiet madur, han var ein Herser rykur i vyk austur, han atte dotter kongs af Upplondum Dotter hans hiet Lopthana. Kuenna fryдust og vel ment, þangad fœr Grimur med VIII menn, og bad Lopthænu, var þad radum radid, og skillde brullaupid vera um haustid. En vrnottum firir brullaupid huarf Lopthæna og visse eingin huad af henne vard. Grimur kom þar til brulaupsins og þottist sakna vinar i stad. þad hafde borid til varum adur, en Grymur bad Lopthænu, ad Haralldur hafde mist konu Syna Geirhillde inn gipte sig anare sidan, er Grimhilldur hiet, og þotte hun ollu spilla er sydar bar raun a. Grymur unde lytt ut hag sin er han spir ecke til Lopthænu fest armeigar sinar. þad bar æn til sem optar ad Hallære var miog um Halogaland. Grimur biost

CAP. VII.

GRimo *filius Ketilli Hængii fortitudine & rerum gestarum claritate multum eminere cœpit, dictus* Hirsutigena, *vel* λασιοχόῤῥος ἀπὸ τῆ λασίαν εχειν ἀυτον ἀπὸ κοιλίας τῆς μητρος, τὴν σιαγονα, *quia in altera ejus gena (quæ ea propter ferri acie lædi non potuisse perhibetur) atri coloris pili statim ab utero matris nascebantur. Hic in paternas opes succedens, Insulæ Rafnistæ, adeoque universæ Halogiæ præfuit, opibus multum abundans. Juvat hic injecisse memoriam viri cujusdam nobili genere nati, nomine Haraldi, qui originem traxit è magno illo, qui orientem spectat, sinu Norvegiæ, dicto* Wych; *vir omni divitiarum genere abundans. Hic in matrimonium habuit filiam Reguli cujusdam superioris Norvegiæ tractus ex qua filiam susceperat, nomine Lopthanam formæ elegantiâ nec non honestiorum artium cognitione præditam, hujus famâ Grimo Hirsutigena cognitâ, numerosa comitantium caterva stipatus ad territorium patris ipsius proficiscitur, virginemque sibi in matrimonium postulat; neque difficilis impetratu res: nam annuens pater virginis, id quod postulabatur, ratum firmumque esse voluit, dies deinde proximo autumnali tempore, nuptiis celebrandis, amborum & Grimonis & Haraldi suffragiis dictus. Adventante autem nuptiarum celebrandarum tempore, tribus diebus ante definitum diem, nusquam in paternis ædibus comparere visa est Lophtana, nemine quonam evasisset cognoscente. Hujus fata-*

bioſt þa heiman med ſeriu ſyna med i ridia mann hiellt nordur firr Finmork og ſuo auſtur till Gardzuyk og er han kom auſtur i vikena ſier han þar nog veidefaung, ſette han þegar Skip ſitt og bio um, gieck ſydan i ſkala og kueikte upp elld hrir ſier, En er þeir voru i ſveſn komner um nottena, voknudu þeir vid þad, ad komin var ſtormur med ſuartre hrid, ſuo mykil grimd filgde undre þeſſu, ad ſillde ute og inne. Um morguninner þeir voru klædder, geingu þeir ut og til ſiatar, þa ſau þeir i burtu var allur veide fangi, þottuſt þeir ecke all uel ſtadder, en ei gat i bort geingu þeir þa heim ad ſkala og voru þar um dægin. Um nottena vaknade Grimur vid þad, ad hleyd var þar ute han ſpratt upp ſkiott, tok oxe ſyna og gieck ut, han hafde og med ſier ſem en drarnær Oruarnar Guſunauta. Er Ketill Hængur fader hans hafde att og giefid honum. En er han kom ut, ſa han II troll vid Skip nidri þær hielldu i ſin ſtafn huort þeirra, og ætludu ad hriſta i ſundur Skipid, þa quad Grymur vyſu. Huad heite þid hraunſins bittur, er ſkada vilia Skipe mynu, ickur hete eg einar ſiedar, æ madlegaſtar ad iferlitum, þa ſuarar ſu nær honum ſtod. Fria heite eg ſodd nordualla Hrumis dotter ur Hæfialle. Hin er ſiſter myn haltu ſinne kleima ad nafne, komin til ſiatar. Grymur kuad, þryſiſt huorge þiaſla dotter, Bornar veſtar bratt ſkal eg reidaſt, ickur ſkal eg riett, adur rodull ſkyne, vyſt til brada veita hraſni. Kleima kuad, þad var firre fader ockar, brot under ſig, Bukalla lid, ſkulud alldrei nema ſkap rade, heiler hiedan heim komaſt; Grymur tok þa eina af Guſunautu og ſkaut þa ſem firer honum ſtod, Fina mælte, illa for nu Kleima Syſter myn, veder hun þa upp ad Gryme, han hoggur til henar med oxine, hun kuad vid hatt, og hliop in med fiorum Grime vard laus oxin vid hoggid og ſtod ſoſt i ſarenu. Grimur hliop epter henne, og var huorge ſundur nie ſaman med þeim, alt þar til þaug komu ad ſtorum biorgum, þar ſa han framan i biorgunum ſtoren. Heller, þar var einſtyge upp ad ganga, og hliop han þeger upp ſem ſliettan volog i þui hon hof ſig til laups upp i bergid, hraut oxin ur ſarinu. Grymur tok hana þegar, og vard ad krækia oxine i annad ſporid, er han ſtod i odru, oglas ſig efter axar ſkaptenu, og ſo komſt han i helleren. þar ſa han brena elld og ſatu tuo Troll vid elldin, þad var kall og kiellyng, þaug ſpinduſt i Iliar, þaug voru i ſtuttum ſkinfelldum bæde giorla ſa han

fatalis calamitatis ignarus Grimo, ad ædes Haraldi, nuptias celebratum, definito tempore pergit: ubi, re cognita, amicam anxiè deſiderans, tres dies hoſpitio utebatur, domumque deinde rediit. Quinque autem annis antequam ea, quæ jam dicta ſunt, acciderent, uxorem priorem Haraldi, nomine Crimbildam idem quod Lophtanam, infortunium cepit, nuſquam poſtea comparentem: quo factum eſt, ut Haraldus alteram duxerit uxorem Grimbildam dictam, quam cauſam multorum malorum fuiſſe, poſtmodum eventus docuit. Grimo autem ægre ferebat ſe ignorare quorſum Lopthanam ſponſam ſuam iniqua ſors abſtulerit. Paulo autem poſt annona carior per Halogiam invaleſcere cœpit, cum Grymo tribus adjunctis ſociis naveque conſcenſa ſeptentrionalia Finnmarchiæ ora prætervectus, defertur in ſinum quendam nomine Garswich, ubi in littus egreſſi magnam copiam cibariorum marinorum congeſtam eſſe animadvertunt: deinde nave ſubductâ, ſuccedentes in tectum, ignes ad arcendam vim frigoris accendunt, ſatisque calefacti, cubitum eunt. Jamque profunda nox erat, cum vehementior nimbus magna vi frigoris mixtus effunditur, horridoq; ſonitu perſtrepens, dormientibus ſomni otium ſubmovit. Die autem illuceſcente, ut ſurrexerant egreſſi ad littora, cibaria marina, quæ pridie læti adſpexerant, jam anxiè deſiderant, nullo eorum veſtigio remanente: quæ res penuriâ cibi laborantibus, infauſtaque tempeſtate ab eundo deterritis, metum pariter ac dolorem incuſſit. In hujus infortunii & triſtis caſus conſideratione hærentes regrediuntur è littore tectumque ſubeunt. Nox inſtabat, & omnes ad quietem ſecedunt: ubi vero ſomnus in omnium pectora irrepſerat, vehementior cachinnus foris exortus eſt, quo expergefactus Grimo ſurgit, ſecurique & telis Guſonianis, quæ dederat ipſi Pater Ketillus, armatus prodit foras. Dum autem oculos circumquaque fert videt apud navigiolum ſuum duas fœminas monſtroſas, quarum altera puppim, altera vero proram tenebat, vehementerque navigiolum concutiebant, veluti idem inter ſe diſtracturæ. Has Grimo carmine alloquitur (quod latinè ita reddi poterit) Vos monticolæ, quomodo vocamini, nocuiſſe cupientes navi meæ, quibus neminem ego turpiorem vidi unquam? Retulit ea, quæ propior erat: Funiam me vocato, natam in Septentrione patre Hrumnero de monte alto, hæc eſt ſoror mea nomine Kleima natu major ad littus egreſſa. Cui Grimo, neutra veſtrum meliore (quæſo) regatur fato, O gigantum filiæ, ad omnia mala natæ, ira ego inflammatus ambas vos, à corvis devorandas, ante ortum ſolis trucidabo. Ad hæc Kleima reſpondens, noſter (inquit) parens ruſticorum complures opprimere olim conſuevit, nemo igitur veſtrum, niſi id fata prohibeant hinc incolumnis ſalvuſve evadet. hæc dicens ſagitta (quæ fuerat Guſonis) à Grimone emiſſâ confoſſa obiit, videns id Finna crudeliſſimè in ſororem ſævitum eſſe ait. Hoc audito Grimo eam percuſſit ſecuri, quâ, quia fixa in vulnere hærebat, omiſſa, effuſam in curſum, quâ litoris via ducebat, fœminam à tergo inſequitur, idque tantiſper dum ad eminentes ſcopulos pervenirent qui abſciſſi & prærupti ſemitâ perangusta adiri poterant, inque media altitudine, ſpecum vel antrum habuerint. Jamque fœmina, quâ aditus eſſe videbatur, mira velocitate aſcendit, excuſſa vulnere ſecuri: quâ, Grimo ſemitam ingreſſus,

han huornen þaug voru skopt i millum totanna. En er finna kom in, heilſudu þaug henne, og ſpurdu huar kleima Siſter henar være, hon mælte getid þeſſ eingen, hun liggur daud vit a fiorum en eg ſærd bana ſære, en þid liggid hier og fletied ickur vid elldin. Kall kuad þetta hafa verid lytid frægdaruerk ad drepa ickur, þar ſem onnur ickar var vi en onur ſio vetra eda huor var ad þeſſu verke. Finna ſagde, þetta hafa giort illmennio Grym Lodinkin, Eru þeir ſegdar meir lagader til en adrer menn ad vina troll og Bergbua, enn þo han hafe þetta giort, þa gledur mig þ' ad hann mune ſempt na aptur konu efne Synu Lopthænu. Og er þad gaman ſo skamt ſem hun er i brotu, og velldur þui Grymhilldur Siſter myn, og er henne fleſt til menta giefid, þa mædde ſana Blodras, og datt nidur daud. I þui gieck Grymur i heller inn, og hio ſo hart til kals adhraut af hauſinn, þa hliop Kellyng under Grim, og þokſt a fangbrogdum, var þeirra adgangur bæde hardur og langur, þuiad hun var hidmeſta Troll, En Grymur var Ramur at afle, en ſo lauk ad hann bra hene miadmr bragde, ſo hun fiell, hio han þa af henne höfudid, og gieck af hene daudre, för ſyda med gull og gerſemar ur hellernum, og bar heim til skala ſyns.

CAP. VIII.

Annan dagen epter var vedur gott, geingu þeir þa um fiorur, og ſau ad rekin var hualur mykill, þa foru þeir þangad oc toku til hualskurdar. Eitlu ſydar ſier Grimur, huar XII men geingu þa bar bradlega ad þeim, Grymur heilſade þem og ſpir ad nafne, ſa kuadſt heita Hreidur er ſirer þeim var og ſpir þui Grymur villde ræna han eign ſinne. Grymur kuadſt hafa fundid hualinn firre. Veiſtu ecke ſagde H: ad eg a hier reka allan, ei veit eg þad ſagde Grymur, en huorſu ſeiner hofum hualin ad helmynge, þar skal eingin von til ſagde Hreidur. þu matt anadhuort ganga fra hualnum ed beriaſt, þeir giordu ſo, var þar en hardaſtu ſokn en menn Hreidars voru harder og ſtorhogguer og vopnfimer og innan lyttels tyma fiellu bader menn Gryms, var þa bardægin hin hardaſte, en þo lauk ſo ad eller men Hreidars fiellu, og han ſialfur, enda fiell Grymur þa bæde af ſarum og mæde, læ hann þar i valnum i fiorunne, og ætlade ſier ecke nema dauda, en er han

greſſus, inter ſaxa defixa ſublevebatur, tandemque m⁊nubrium ſaxis inhærentis, manibus amplexus ad oſtium antri enititur, quod ingreſſus duos Gigantes videt, focis calentibus aſſidentes, qui veſtibus pelliceis induti pedibus inter ſe collitis jocabantur, erant autem maſculus & fœmina. Dum autem Grimo inborum contemplatione hæret, Gigantes filiam ſuam Finnam quæ prius ingreſſa erat, ubi ſit ſoror ejus Kleima percontantur, reſpondet illa occiſæ cadaver in littore jacere, ſibi autem grave vulnus inflictum eſſe, ſimulque adjicit reprehenſione ambos dignos meritò cenſeri, utpote nihil de periculis filiarum ſollicitos: cui ſenex, neminem ipſas occidendo præclarum facinus patraſſe, quippe quorum altera tum ſextum, altera vero ſeptimum annum ageret: denuoque quisnam hujus facinoris ſit auctor percontatur? retulit Finna, eſſe crudeliſſimum illum Grimonem, qui non ſecus ac pater ipſius monticolis & Gigantibus occidendis valde deditus ſit, adjicitque præterea nihil ſibi jam ſolatii reſtare, niſi quod ſciat Grimonem ſponſam ſuam Lopthœnam, quantumvis non procul inde degentem, nunquam recuperaturum, ejusque rei cauſam eſſe ſororem ſuam Grimhilldam, multarum artium ſcientia pollentem. Hæc dicentem primo ſangvis, qui copioſus ex vulnere profluxerat deinde etiam impura anima deſtituit. Inter hæc Grimo accurrens cyclopem maſculum, nihil tale cogitantem decollat, quo fœmina animadverſo ſubito amplexu Grimonem ligans, ſimul ab ipſo adſtringitur, inter hos nexus, hæc tandem virtute antagoniſtæ ad terram deducitur, eoque in lapſu, tibiarum, & lacertorum hoſtilium, articulis obligata, eodem, quo maritus mortis genere mulctatur, ubi vero exſtinctam eſſe conſtabat Grimo copia auri (quod in antro inveniebatur) & pretioſarum rerum, collectâ, ad ſocios rediit.

CAP. VIII.

Sequenti luce, cum hilarior eſſet conſtitutio aëris, oberrantes in littore, cadaver grandis balenæ ex mari, in arenam littoris ejectum eſſe animadvertunt, quocirca feſtinantes, idem fruſtratim concidere cœperunt; Ecce autem dum ardui ad hocce opus incumbunt duodecim viri induſtrii ſuperveniunt, quibus ſalutatione mutua functis, Grimo Laſiocorrus advenas de nominibus percontatur, cui qui cæterorum dux eſſe credebatur, Hreidarum ſe vocari reſpondet, ſimulque quâ fronte quâve venia balenam hanc utpote jure ad ſe pertinentem dividere auſus ſit? interrogat, cui Grimo, ſe ideo hoc facere quia primus balænam hanc inveniſſet, ad hæc alter, an neſciret ſui juris eſſe, omnia ea quæ mare in iſta litora exponeret? quærit, cui Grimo certè ſe hoc neſcire, nihilominus æquum ſibi videri, ut diviſæ inter ſe balenæ dimidiam quisquis partem capiat, reclamante autem Hreidaro, jubenteque aut incepto deſiſtat cadaverque relinquat, aut (ſi magis placeret) decernat. Retulit Grimo poſteriorem ſibi placere conditionem, utpote viro, virtute prædito magis dignam. Jamque utrique gladios impigrè ſtringunt, pugnamque exordiuntur aſſeclis Hreidari utpote manu promtis quam acerrimè dimicantibus, tamque ferociter in Grimonem ejusque ſocios (qui numero duo erant) invectis, ut hi ambo vulneribus graves caderent,

han hafde eing leing teigid, ſa han huar kona gieck, et konu skilde kalla. Hun var ei hærre en ſioveтr gamlar ſtulkur, en ſuo digur ad Gryme þotte hſn vera. Hun var laugleit og hardleit, Biugnefiud og beroxlud, ſuarteigd og ſnipulkinud, tolleit og framsnodinn, ſuort var hun bæde a hær og skinn, hunn var i ſtuttum skinfelde, han var ſuo ſtuttur a bakid, ad han tok ei leingra en a þiohnappa. Harla U-kitheleg þotte Gryme hun vera, hordyngulin hieck ofan fir er muninn. Hun gieck þar ad ſem Grimur læ, og mælte. Lagt liggur þu nu hofdinginn Haleygingana. Eda villtu þiggia lyf at mier Grimur ſagde hon, Grimur mælte valla kan eg þad, ſo matleg ſem þu ert. Eda huort er nafn þitt, ho ſuarar, eg heite Geiridur Gandvykur eckia mattu þad ætla ad eg mune hier nockurs umradande i vykinne, og gior þig greidan i odru huoriu. Grimur ſagde, þad er fornt ord, ad frekur er huor til ſiorſins, og þad vil eg kiora ad þiggia lyf af þier, hun greip han under skinfelld ſin, og hliop med honum ſem lyted Barn, og ſo hart ad hann vard vyngls fullur, og liette ifirr en hun kom ad ſtorum heller, og er hun lætur han nidur ſyneſt Gryme hun ſlyk edur æ mat legre ſem firr, hun mæler þa. Nu ertu hier kominn, og vil eg ad þu launer mier, er eg biargade þier og bar þig hyngad, og kiſtu mig nu Kalmadur. þad giet eg i anguann mata ſagde Grymur ſo fiandlega ſem mier lyſt a þig, þa mun eg ſagde Geirhilldur aungua þionuſtu þier veita, og ſie eg þa ad þu er skiott daudur, þa mun þad verda ad vera ſagde Grymur þo mier ſie þad mote skape. Hun gieck þa ad honum og kiſte hann. Ecke þotte Grime hun ſo ill vidkomu ſem hun var oþecktarleg ad ſia. þa var komid ad kuollde dagz, og bio Geirhilldur þa ſæng, og ſpurde Grim, huort han villde helldur liggia einſaman, eda liggia ſia ſier? Grymur kuadſt helldur vilia liggia einſaman, hun kuadſt þa aungua aſtundan leggia a ad græda han. Grymur ſagde þa, ad þad munde honum ei nægia, og kuadſt helldur munde liggia hia henne, giorde han ſo, en hun batt vid oll hans ſæradur, ſo hann kiende huorke meins nie ſuida, eda nockra ſarenda, þad þotte honum undarlegaſt huorſu miukfyngrud hun var, ſo liotar krumr ſem hun hafde, þui honum þotte þær gæms klom lykar. Og þa þaug komu i ena ſæng ſofnade Grymur, en þa hann vaknade, ſa hann liggia i ſængenne hia ſier ſo fryda mey, ad ongua hafde han ſlyka ſiena, og þotte honum hun

mieg

rent, ſolo Grimone ſuperſtite, qui à duodecim circumfuſus egregiè ſe tuebatur, omnibusque hoſtibus, cum aliquantiſper acriter ex utraque parte pugnatum eſſet, cæſis, labore immodeſto, pariter ac ſangvinis per vulnera (quæ innumera acceperat) elapſi penuria tabeſcens inter mortuorum cadavera tandem procumbit, nihil aliud, quam mortis (quam ipſi vulnera ominabantur) adventum præſtolans. Hoc corporis pariter ac animi dolore vexato, ſupervenit mulier, ſi modo mulierem nuncupare, ejus deformitas patiatur, quippe corporis proceritate ſtaturam ſeptennis pueri non exceſſit; craſſitudo autem tanta erat, ut Grimonem in ſui admirationem raperet: facies oblonga, pallida, torva nigris oculis, & adunco naſo deturpabatur, corpus ubique &, qua hirſutum & qua non hirſutum, atri erat coloris, tunicâ pellicea, ex eminentiore humero pendens, non amplius quam ad nates demittebatur, mucus è naribus per labia diffuſus, oſculis indignam eſſe fœminam Grimoni perſuaſit. Tali formâ pariter ac cultu prædita, ad Grimonem inter mortua cadavera jacentem & jam jam moriturum accedit, ſibique verbis compellat: Heus tu Princeps Halogiorum, mirum te hic in humili loco velut objectum & contemptum jacere: nunquid mea ope, quo diuturniore fruaris vita, ſanitati reſtitui cupis? Cui ille, me fermè pudet pigetque tua ope recreari aut ſanitati reſtitui, quippe quæ tam omni ex parte abominabilis videaris, nihilominus quo voceris nomine noſſe juvat. Retulit illa Geyrridam ſe vocari, viduam ſinus ſpectrorum cognominatam, & proinde ipſum & quemlibet alium facile colligere poſſe tractum hunc ſinum circumjacentem ad ſuum nutum prorſus erectum eſſe: jubere ſe igitur alterutrum eligat, aut, quod ipſi jam imminebat, mori, aut, quod oblatum erat, ſanari: cui ille ſi potius id quod oblatum ſibi ſit, ſanari ſcilicet, electurum: πάντα γὰρ (κατὰ τὸ ἐν παροιμίοις λαλούμενον) ἄνθρωποι φιλόζωοι εἶναι omnes enim homines (ut in proverbiis dicitur) vitæ eſſe ſtudioſos: hac dicentis corpus in ſinum ſuſtulit, inque curſum quam velociſſimè effuſa haud ſecus ac leviſſimum, quid geſtat, adeo ut veluti in extaſi ſe eſſe Grimo comperiret, ignarus quâ vel quo ferebatur, tantiſper dum in antro quodam à muliere deponeretur, quæ jam multo immanior & turpior quam antea intuenti viro viſa, nunc inquit, O vir! quod mea ope in hunc locum tranſlatus ſis, præmium talis beneficii abs te poſco, nempe oſculum, quod mihi dare non differto, cui ille, id ſe nequaquam ipſi dare poſſe utpote monſtroſæ & ſqualidæ: tum illa ni, inquit, id quod poſtulabam, facias ocyus, utique auxilio meo deſtitutus miſerrimam & triſtiſſimam mortis pœnam ſubibis, cui ille, id ſe quantumvis invitum, quoniam neceſſitate cogatur, facturum annuit, neque rem diſtulit, mulierem ſe adruntem oſculatus, idque majore cum voluptate, quam aſpectus ſquallidus monſtroſæ promittebat. Jamque veſpera appetebat, & Geyrrida lecto ſtrato, Grimonem, num, una ſecum, aut peculiaris ipſi placeat cella, cui hic peculiarem ſibi potius placere reſpondet. Tum illa, ni eundem ſecum ingrediatur torum, nullam ſe prorſus medicinam vulneribus ejus adhibituram videns autem Grimo nullo ſe modo propoſitam effugere poſſe conditionem, ſine periculo mortis, unum cum fœmina ingreditur lectum; idque majore

cum

mieg lyk. Lopthænu feſtar konu ſinne, en nidre þ skorenne, ſa han liggia ham þann, ſem Geirhilldur. Ganduykur eckia hafde att, var Grymur þa Grœm ſinna meina, han ſtock þa a Pætur er hann ſa huar han var ad kominn, og brende hominn ad kolldum kolum, endreipte vyne a varer Lopthænu, þui af henne var allur trolla ſtirkur ur þui hun ſlepte hamnum. Og vaknade hun skiott vit og mælur nu heſur huortueggiu ockar vel ordid, eg gat þier lyf fra aunduerdu, enn þu komſt mier ur anaudum þeſſum. Grymur mælte, huorſu komſtu hier, eda med huoriu more er um hag þinn, hun ſuarar litlu ſydar en þu varſt farin ur vyk auſtur, fra Harallde Herſer fodur my num, mælte Grymhilder ſtiupmoder myn mier ſuo mælande. Nu skall ec launa þier Lopthæna ad þu hefur ſynt mier magan dag þriosku og þuerud, ſydan eg kom hyngad, læt eg þad verda ummælt, ad þu verder ad hinne lioruſtu trollkonu, og huerfer nordur til Gandykur, og bigger þar ad heller og ſitier þar i ſnodrenu vid Hrumner Broder minn, og eigiſt þid vid margt illt, og hafe þui verr er ſig ſydur herdur, þu skalt og vera huomleid ollum trollum og monum þu skalt og vera alla þyna æfe i þeſſare anuæd, og alldrei ur henne komaſt, nema nockur menskur madur þui jate þier, þeim þrem hlutum er þu beider ſem eg ueit eingin mæn vera. Sa er firſte ad þiggia lyf af þier, anar ad kiſſa þig, ſa þridie ad liggia i einre ſæng og þu. Nu hefur þu alla þeſſa hlute vid mig giorda, enda var þier skildaſt um. Nu vil eg þu flitier mig i vyk auſtur till fodur myns, og drecker till myn Brulaup þitt epter þui ſem ætlad var, ſidan for hann heim til skala ſyns, þa ur nogur veidſange, læ þa hualur i huorre vyk, hlod hann bratt ferju ſyna og hielt ſydan fra lande, voru þaug tuo a Skipe Grymur och Lopthæna tok han þa til liſtar ſinnar ſem hafde Ketil fader hans og adrer Hrafniſtu menn, ad hann bra upp ſegle i logne, Rann þa bir og ſilgde til Hrafniſtu, þottuſt men aller hafa heimt han ur heliu.

cum jucunditate, quam putarat. Deinde vulneribus ejus adeo fideliter obligatis, ut nullam amplius ipſi afferrent dolorem, tandem in ſomnum labebatur, quo iterum poſt ſufficentem quietem diſcuſſo, virginem qua nullam viderat formoſiorem unquam, in lecto juxta latus ſuum cubare animadvertit, elegantiam formæ pariter ac vultus lineamenta talia referentem, qualibus Lopthœnam præditam fuiſſe meminit: vidit inſuper ſub ſcabello, lecto affixo, larvam ſimillimam ej, quam pridie exhibuerat Geirrida. Harum igitur rerum novitate perculſus à lecto quippe ſanata ejus vulnera erant deſiliit, reque diligentius ſecum perpenſa, tandem quænam hujus inſolentiæ ratio ſit, intellexiſſe ſe putans, larvam primo exurit, Lopthænæque à larvis & qualitatibus Giganteis liberatæ ori vinum inſtillat, quæ, ubi ſpiritus liberius meare ceperat, jam expergefacta & animi compos, jam, inquit, uterque noſtrum mutuis egregiè functi ſumus auxiliis, ego te ſanando; tu me à monſtroſa larvâ liberando: at ille eam magnopere interrogare cœpit, unde ipſam hæc calamitas cepiſſet: quisnamve ejus ſtatus hactenus fuiſſet: cui illa, paulo, inquit, poſt tuum ab ædibus Haraldi, patris mei, diſceſſum, cum adhuc ibi eſſem, injuſta mea noverca Grimhillda mihi, contumaciæ accuſatæ, ſuis incantationibus talem induxit larvam, in hunc locum relegatam fratris ſui immanis Hrumneri injuriis expoſuit, nullo modo ab hac calamitate liberandam, niſi acciderent mihi hæc tria: primum aliquem hominem ſanare, ſecundo, alicui oſculum ponere, & tertio communi cum aliquo uti lecto; ad quod triplex opus abſolvendum tua jam uſa ſum opera; idque oportunè, uam tui maximè interfuit abſolutum fuiſſe, eò præcipue, quod ſis ſponſus meus: & proinde, quid jam facto opus ſit, ſupereſt dicere: nimirum, ut, ubi me patri meo reſtitueris, quam primum ſolenni ritu conjugium noſtrum conſummandum cures. His omnibus auditis & approbatis Grimo virgine ſibi adjunctâ, in locum, ubi prius cum ſociis pernoctabatur, rediit. Deinde navigio, quod prius carnibus balænarum paſſim per ea littora inventarum, oneravit, ſequente virgine, conſcenſo, in ſpem venti ſecundi, qui jam deſiderabatur, (erat quippe tranquillum mare) vela explicat, uſus in hoc arte, divinitus ſibi pariter ac majoribus ſuis Rafniſtæ incolis conceſſâ, qui quotiescumque tranquillitas maris curſum navigaturis denegabat, explicando vela ventos ſecundos ſibi conciliabant: quæ ars nec Grimonem jam fefellit, ventis ſecundis protinus ex voto adſpirantibus, qui eum, cum navi, qua vehebatur, inſulæ Rafniſtæ reddidere, ubi à ſuis lætabundis ſalvus & ſoſpes exceptus eſt.

CAP. IX.

Litlu ſydar for Grymur i vyk auſtur, og Lopthæna med honum, Grimhilldur riede nalega ollu Rykenu þar auſtur, En þegar Grymur kom, kiende aflsmunar, liet han taka Grymhillde og fara belg a hofud henar, og beria hana ſo i hel med griote og

CAP. IX.

Paulo autem poſt Grimo in ſinum Orientalem comitante Lopthœna proficiſcitur: Grimhillda autem, (de qua ſupra diximus) uxor Haraldi, qui & præfectus fuit iſtius provinciæ, & Pater Lopthœnæ, apud maritum authoritate plurimum potuit, adeo ut ex ipſius libidine, omnia per iſtum tractum penderent. Hic Grimo memor priſtinæ inju-

og brena ſydan þuiad hann hafde adur ſagt Haralldi huornenn farid hafde, giorde han þa Brullaup til Lopthænu, og for heim til Hrafniſtu. Haralldur Herſer giptiſt i þridia ſinn, og fieck þorgunar þorarins dottur. Ecke hofdu þaug Grymur og Lopthæna leinge adur ſaman verid adur þaug attu dotter þa er Brinhilldur hiet, hun vox upp i Hrafniſtu og var hin frydaſta mei, une Grymer henne mieg. En þa hun var tolf uetre, bad henar ſa madur er Sorkuer hiet og var Suada Son, hun villde ei ganga med honum, þ þad Baud Sorkuer Grymur a holm vid ſig. Grymur jatade Holmſtefnanne, Sorkuer var Suenskur ad ætt, og þar atte hann bue ad ſtyra, at halfsmanadar freſti skillde holmſtefnan vera. Grymur kom til holmſins i nefndan tyma, og hafdid ſuerdid Draguendil er fader hans hafde att.

Grymur hio ſo miog hid firſta hogg, ad han ſlæmde undan Sorkuer Badar fæturnar, anan þ nedan hnie en hin þ ofann um miadmernar, og var han þegar daudur, epter þad drapu þeir alla higdar menn Sorkuers, þa kuad Grymur. Hier hofum felt til foldar, trigdalauſa tolf Berſerke, þo var Sorkuer ſeggia þeirra, þrott ramaſti, þroſtur annar. Grimer kuad enn. Firſtman eg leika epter, fodur mynum, skal myn dotter ei naudug giptaſt &c. Grymur lif er og for heim ſydan þeſſu var lokid.

Nokru vetrum ſydar hafdi andaſt Boduar Framar Son, han atte dotter vid konu ſinne er þorni hiet, henar Son var þorbiorn talkut fader Kietils Vidbiodz: fader þornir er atte. *** Hrafnhilldur for þa heim i hrafniſtu till Gryms Broder ſyns. þorkiell er nefndur ein agiætur madur, han var Jallifer Naumdala filke, han bad Hrafnhilldar Ketils dotter, hun var honum gipt, þeirra Son var Ketil Hængur, er innebrende Hrarek og Harek hilldrydr ſine, firer þad þeir rægdu þoralf frænda hans. Epter þad for Ketil til Iſlandz og nam aull lond i millum þioſl ær og markarfliotz og bio ad Hofe hans Sonur Rafn logſogu madur firſte er hier var a Iſlande, Sonur hans var Helge fader Helgu, er atte Oddbiorn Aka ſmidur, hin þridie var Storolfur fader Orms hins ſterka, og Hrafnhilldar, er atte Gunnar Baugs Son; þeirra Son var Hamundur fader Gunnars ſem ur a hlydarenda. Grymur bio i Hrafniſtu til elle, og vard gamall madur, hans Son var Orvar Oddur, og lykur hier þeſſare Sogu fra Kattle Hæng og Gryme Lodin kinn.

****

injuriæ magnum facinus auſus Grimhildam, coram marito ſceleris poſtulatam, ad ſupplicia popoſcit, mortique devotam, capite ejus prius ſacco circumducto, lapidibus obruendam, atque deinde in cineres redigendam curavit. Deinde ubi nuptiæ celebratæ ſunt, nova nuptâ comitante, in Rafniſtam remigravit. Haraldus vero comes tertiam duxiſſe fertur uxorem Thorgunnam Thorarini cujusdam filiam. Non diu in matrimonio vixerat Grimo, cum ex uxore filiam ſuſcepit nomine Brinhildam, quæ annorum aliquot facta, formæ elegantiâ, aliisque dotibus nulli ſecunda, â patre plurimum amabatur. Annorum autem duodecim factæ nuptias homo quidam nomine Sorkverus, Svadæ filius, concupiit, qui cum repugnantem & maximè invitam puellam audiret, indignatus ſe ſperni, patrem puellæ Grimonem ad certamen provocat: neque Grimo certamen detrectavit, intra decimum quintum diem abſolvendum. In Svecia natus erat Sorcverus, ubi etiam multa prædia concredita, vel jure hæreditario habuit. Cum igitur jam adeſſet ſtatutum certamini tempus, Grimo in definitum locum egreſſus, hoſtem ibi obvium habet, quem Grimo gladio Dragvendel, qui fuerat Ketilli, primo ſtatim concurſu ita cecidit, ut gladio inde in medium femur adacto, vulnereque continuato, hinc infra poplitem erumpente, utrumque ej pedem adimeret. hoc collapſo mortuoque, cæterisque ejus comitibus interemptis, carmen modulabatur, cujus utcumque talis ſenſus.

Ὧσε δώδεκα ἄσπονδυς ἐσαφίσαμεν Κυκλώπας ὧν ὁ Σορκυερος ἦν ἀνσφεῖολατος ἔπειτα Θροςος; ἐγω δὲ τον πατέρα μιμούμενος τὴν θυγατέρα οὐ μὴ γαμίσω ἀπουσαν.

*Hic duodecim inſidos procumbere feci Gigantes, quorum Sorcverus fortiſſimus, deinde Throſtus: Ego autem patrem meum imitans filiam invitam nuptui non locabo. Deinde Grimo incolumis domum rediit, aliquot autem annis præterlapſis mortuus eſt Bodvarus Framari filius, cum ex uxore filiam ſuſcepiſſet nomine Thorniam, quæ mater fuit Thorberni Talkii, cujus filius Ketillus Widbodius: pater Thorniæ uxorem habuit ***. Hrafnhilda autem Hængii filia, mortuo marito, in inſulam Rafniſtam, ad fratrem ſuum Grimonem, remigravit: quæ paulo poſt provinciæ Naumdalenſis præfecto nomine Thorchillo nupſit: erat ille vir multis virtutibus præditus. Horum filius fuit Ketillus cognomento Hængus, qui poſtquam Rorecum & Harecum Hilldridæ filios, quod cognati ipſius Thoralfi nomen male detuliſſent, una cum ipſorum domibus incendio abſumendos curaſſet, in Islandiam migravit, totumque tractum, duos fluvios Thioſa & Marcarfliot interjacentem occupavit, ubi locum ædibus ſuis exſtruendis idoneum elegit nomine Hof, id eſt, fanum. Filios hic tres habuit, quorum primus Rafnerus, primus Islandorum Legislator. Alter Helgo Pater Helgiæ uxoris Oddberni Akasmideri. Tertius Storolfus pater Ormonis fortis & Rafnhildæ uxoris Gunnari Bogii, cujus filius erat Hamundus, pater Gunnari de Hlydarenda. Grymo autem Laſiocorrus, quam diu vixit, in Inſula Rafniſta habitavit, vir tandem grandævus factus: cujus filius erat Otto Philobelus virtute & rerum geſtarum, quod ſequens hiſtoria teſtatur, claritate conſpicuus.*

Hiſtoriarum Ketilli Hængii, Patris & Grymonis Laſiocorri filii, finis.

